

ચીલ ઝડપ!

પાપી પ્રપંચા, લફંગાર્થ લુટફાટ અને
મધરાતની મારફાડને લગતી

એક હિલ્કટીય વાર્તા.

પ્રગટ કર્તા:—

રતનશાહ એક

“વાર્તા વિભાગ” ફેવરીટ, કાફરડ મારફાડ મંજમ.

વાર્તા વિભાગ પુસ્તક ૮૩૩ મું.

કીમત.....૫૫.....આના.

તદન મરૂત.

શારીરીક શાસ્ત્રને સમજાવનાર, તંદુરસ્તીનાં નીચમેા જતા-
વનાર, ઉત્તમ સંતતી પેદા થવાનું સાધન કહેનાર અને શરીરના
રાગેને મટાડી શરીર જળવાન બનાવવાનો ઉપદેશ આપનાર
છંદગીનું અમૃત નામનું વૈદકીય પુસ્તક ૬૦) પાનાનું જે
કાષ્ટ એક પોસ્ટ કાર્ડ લખી મંગાવે તેને મફત મોકલાય છે.
પુસ્તક મલવાનું ઠેકાણું:—

૧૮૬૭૭ કાલીદાસ મોતીરામ રાજકોટ
કાઠીયાવાડ

લાવવા મારે આ લેપ ફોલિયમંદ હલાજ છે. આઉસ એકની
કપીના રૂપીઆ આદ.

ડાક્ટર કાલીદાસ મોતીરામ-રાજકોટ-કાઠીયાવાડ
મુંબઈમાં હવા મલવાનું ઠેકાણું:—

મેશર્સ કેમ્પ એન્ડ કું. લીમીટેડ તથા
કાકરેડ મારકેટની અંદર અચારીઆની દુકાન ઉપર

पूज्य स्वामीजी महाराज

श्री गुरुदेव की आज्ञा

अनुमति

२२.५.५७ दिनांक २२-०

५५७

पृष्ठ ४

ચીલ ઝડપ!

પાપી પ્રપંચો, લફંગાર્થ લુટફાટ અને મધરાતની
મારફાડને લગતી એક ડીટેકટીવ વાર્તા.

રચનાર—“આરજ”

“વાર્તા વિભાગ,” ડૉ. કાફરડ મારકેટ અંદર; મુંબઈ.

પ્રકરણ—૧ લું.

એક અંધારી રાત્રે લગભગ બારનો સમય હતો તે વખતે સ્વતંત્ર
અંધકાર વેંચાપી રહ્યો હતો. ફક્ત ધુવડ અને દેડકાં ત્યાં અવાજ
કરી રહ્યા હતા તેજ સમયે જુહુનો દરીયો પોતાનો સરસરયો
અવાજ કહાડી શાંતીનો ભંગ કરી રહ્યો હતો. તેનીજ સામે
એકજ મજલાનો ભવ્ય બંગલો તેને ડાળા ધુરફા જોઈ રહ્યો હતો અને

તેના ઉપર પડતા આછા અજવાળાવાલા તારાઓનો હિન્નસ વધું ગંભી-
રતા દેખાડતો હતો તેના જગીયમાના કુત્રો પોતાનો પમરાત બતાવી રહ્યાં હતાં.

તે વખતે તે બંગલાનો વૃદ્ધ માલીક સર પરસોતમ કોઠારી, તથા
તેમની એક પુરી બેટી શાન્તા સાથે એક ભવ્ય ઓરડામાં તેઓ રાતનો
વિસામો મેળવતા હતા. સર પરસોતમ મોટા જગીરદાર હોવાથી તેમની પાસે
પુષ્કલ દ્રવ્ય હતું એટલુંજ નહિ પણ લડાઈના વખતમાં તેને પુશ્કલ પૈસો
મેલવ્યો હતો. તેને માત્ર એકજ દીકરી હતી અને તેણીને બહુજ લાડમાં
ઉધારી હતી કારણકે જેવારે તેણીની ઉંમર બે વર્ષની હતી તે વખતે તેની
માતા આ દોરંગી દુન્યા તજ ગઈ હતી, અને અત્યારે તેની ઉંમર આસરે
અઠાર વર્ષની હતી, અને તેણીને પૈસાના જોરે શીખવીને પ્રીવીયેસ સુધીનો
અભ્યાસ કરાવ્યો હતો.

હવે આ વાર્તા આમળ ચલાવીશું.

જુહુના દરીયા કીનારા ઉપરથી એક પંખી જેવો લાગતો એક જવાન્યો ચાલતો ચાલતો આવતો હતો, તેને ખંધોજ કાલો પોશાક પહેરેલો હતો તેના હાથમાં એક ખચ્ચાં સરખી ટોચ હતી. તે હલવે હલવે ખંધે પોતાની દ્રષ્ટી ફેરવતો ફેરવતો ખંધલા પાસે આવી પહોંચ્યો તે એક બાળુ ઉભો રહ્યો અને ખીશામાંથી ઘડીયાળ કહાડી તેની ઉપર દ્રશ્ટી ફેંકી, અત્યારે એકમા દશ મીનીટ બાકી હતી. “મહારા કાયદા પ્રમાણે એક વાગે બધું પતાવી દેવું જોઈએ.” તે મનમાં બોલ્યો.

“શું ત્યારે એ લોક નહિ આ— તે આટલું બોલી અટકી ગયો કારણ કે ત્યાં એક મોટરનો અવાજ આવ્યો અને તેમાંથી તેના જેવાજ બે માણસો ઉતર્યા અને તેઓ પેલી વ્યક્તિ આગલ આવી ઉભા.

“કેમ સરદાર અમે લેટ તો નથી આવ્યાને?”

“મુખ” આસ્તે બોલ, સરદાર કહી ઉઠ્યો.

પછી તેઓ પેલા શાન્તુ વિલાની દીવાલ કુદાવી તે ખંધલાની અંદર દાખલ થયા ત્યાં એ લોકોએ એક ચોકીદારને બીજા ચોકીદાર સાથે વત કરતા દોઢો. “ચાલ હવે તો તું કાલે પરણી જવાનો, તહારી વૃદ્ધ મા તો હરખના આંસુએ રૂએ છે.” એક ચોકીદારે બીજાને કહ્યું, “પણ ભાઈ તારે તો હમણા એવી હોંશ રાખવી નકામી છે તને તો તારી વૃદ્ધ માને અને તારા સાત ભાઈબહેનોનું ગુજરાન કરવાનું છે—”

તે ગરીબો આગલ બોલવા જાય છે કે તેની પીઠમાં કાંઈએ મોટી છરીથી ધા કરી જમીન ઉપર નાંખ્યો અને તેવીજ રીતે પેલાનો પણ અંત આવ્યો. “ખરે બદમાશના હૈવા નીહોંશની આગલ પહેલવાન બને છે.”

પ્રકરણ—૨ જી.

પેલા બે બદમાશોએ બે નીહોંશનો જાન લઈ પોતાના સરદારનો માર્ગ મોકળો કરી આપ્યો તેઓ પછીથી આગલ વખ્યા “મહમદ તારે પેલા ડોશાને પીસ્તોલના ધાકથી પુછી લેવાનું છે કે પેલા ‘બેદી ખજના’ના પ્લાન કયાં મુક્યા છે. જો તે ડોશો કંઈપણ હીલચાલ કરે તો તેને તરતજ ઠાર કરજે હમે પણ તરતજ ત્યાં આવી પુછીશું”

પેલો બદમાશ તરતજ પોતાના સરદારની આજ્ઞા કબુલી ત્યાંથી આમલ ચાલવું મુક્યું.

શું ત્યારે આ ત્રણે બદમાશોને ખબર ન હતી કે એક બીજી વ્યક્તિ પણ તેઓ પછવાડે પડી હતી અને તેઓ ઉપર તેની નજર હતી !

પેલો મહમદ ઉપર આવ્યો ત્યારે બરોબર એકમા એક મીનીટ બાકી હતી પેલા મહમદે મોંઠ ઉપર બુર્જો ધારણ કર્યો અને પછી પેલા ડોશાને જગાડ્યો તે ડોશો જેવો જાગ્યો ત્યારે પેલો મહમદ બોલ્યો. “જો જરાક પણ ગરજડ કરીશ તો ત્હારું મોત સમજી લેજો, મને બધા ખજાનના પ્લાનો—”

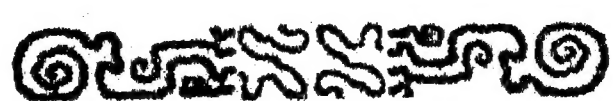
હજી તે આગલ બોલવા ગયો કે તરતજ પીસ્તોલનો ધડાકો થયો અને પેલો બદમાશ મહમદ ઢગલો વળીને જમીન ઉપર પડ્યો તે પીસ્તોલ ફુટતાંની સાથે જુહુનાં શાંત વાતાવરણમાં ખલલ થઇ અને તેમાં કાચ ફુટવાના અવાજ અને તે સાથે “ખૂન ખૂન,” “ચોર ચોર” ની ખૂમોના પણ અવાજ સાંજલતાજ જુહુના રહેવાસીઓ દોડી આવ્યા.

તેમાં કેટલાક પોલીસમેનો પણ હતા તેઓ જેવા દરવાજામાં દાખલ થયા ત્યાં પેલા બે ચોકીદારોની લાશ હાથ લાગી, કેટલાક પોલીસમેન તેની નજદીક આવતાં લોકને દૂર કરવા લાગ્યા અને એક પોલીસ, પોલીસ અમલદારને બોલાવવા ચાલી ગયો.

થોડાકજ વખતમા એક જાણીતો ઇન્સ્પેક્ટર આવી લાગ્યો. તેને એ લાશ ઉપરથી એમ લાગ્યું કે ખૂન થવાને લાગ્યેજ અડધો કલાક થયો હશે અને ખૂદીએ તે બેઉને એક સરખા ઘા કરી મારી નાખવામા આવેલા છે.

પછી તેઓ ખંજલાની તપાસ કરવા ગયા ત્યાં તેઓના કાને કામના બોલવાના પડ્યા પડ્યા “ત્યારે શું હું ખૂદી છું, કદીખી નહિ, કાઈ કાલે નહિ”.

તેઓએ ઉપર ગયા પછી એયું તો એક માનવ દેહને ઢગલો વલી જમીન ઉપર પડેલો જોયો, તેની નજદીકમા એક સાહકની ભરતીમા આવેલા એક શેડ્યાને દીઠો અને તેની સામે એક નોકર જેવા લામતા માણસને પેલા મૃત્યુ પામેલા માનવ દેહના પગ પાસે પીસ્તોલ સાથે ઉભેલો દીઠો. જેવો પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર અંદર દાખલ થયો ત્યારે પેલા ડોશો કાટી આંખે ઇન્સ્પેક્ટર તરફ જોઈ બોલ્યો “આ બદમાશ નોકરને જલદી ગીરફતાર કરો” પણ પેલા ચાલાક અમલદારે તેમ નહિ કરતા પેલા ડોશાને પૂછ્યું “તમે શા ઉપરથી અને ગીરફતાર કરવા કહેા છો ?”

પ્રકરણ-૩ જી.

ખીજે દીવસે વર્તમાનપત્રોમાં આ ખીના પ્રગટ થઈ, અને આ સમાચાર વાંચતાં વીજ્ય નામનો એક ત્રેવીસ વર્ષનો યુવક ચમકી ઉઠ્યો. તે જમનાદાશ શંકર પટેલનો મોટો દીકરો હતો. તે વિજ્ય આપણી વાર્તાની હીરોયેન શાન્તાને ચહાતો હતો તેથી તે આ બનાવવાલી જગ્યા પર જઈને શાન્તાને મલવાનો વિચાર કર્યો, તેને ત્યાં પહોંચ્યા પછી જેવો ઓરડામાં દાખલ થયો તેવારે તેની અગ્નયખી વચ્ચે તેઓને એક ટેબલની આસપાસ ઉભેલા જોયા. તેને તે ટેબલ નજીક જઈને જોયું તો ત્યાં એક કાપલીની વચમાં ખંબર ખોશવામાં આવ્યું હતું અને તે કાપલીની ઉપર ફક્ત “એકને ટકોરે” આટલાજ ટુંક શબ્દ લખેલા જોયા.

“શું ત્યારે આજે પણ પાછું એમજ થવાનું છે,” ડોશાએ હાથની મુઠ્ઠિ ઉગામતા ક્રોધના આવેશમાં બખાલ્યું.

“ના એમ આજે નહિ બને” વિજ્ય એકદમ ક્રોધમાં આવીને બોલી ઉઠ્યો “ચાલ આજે રાત્રે હું અત્રે રહીશ.”

હવે આપણે પેલા નીરદોશ ચોખીદારોના કુટુંબ તરફ જોઈએ. જેનું નામ કાસમ હતું તેનાં આજે લગ્ન હતા તેઓના ઘરનાને આ વાતની ખબર થઈ ત્યારે જાણે નાના બચ્ચાં રોવે તેમ રોવા લાગ્યાં અને તેની જીવાને બાયડી બાપડી તો ત્યાંજ બેસુદ્ધ થઈ પડી.

તેવીજ રીતે અગ્ન્યાસને ત્યાંની પણ વાત થઈ, તેની છુટી માં પરસોતમને ત્યાં મઈ અને રોષને કહ્યું કે “મારું હવે કોઈ નથી મારા સાત નાના મોટા દીકરા દીકરીનું કયાંથી ગુજરાંન કરીશ?”

તેથી સર પરસોતમે તેઓને જોઈતી ચીજો અપાવી અને તેઓને હીલાસો દઈને પાછા વાલ્યા.

કેટલાંક લોક આ બંગલો જોઈ એમ બોલતા કે “કાંઈ પણ ભરમ હોવો જોઈએ શું એક સામટા ત્રણ ત્રણ ખૂન!!!” આ શબ્દ આવતા જતાના મોંઢમાંથી નીકળતા.

આ બનાવ જીહુમાં પહેલ વહેલોજ હતો. ત્યાર પછી તેજ દીવસે સાંજે સર પરસોતમ પોતાનો બેટી સાથે ફરવા નીકળી પડ્યા, તેઓ દર-યાવની તાજી હવાનો લાહવો ચાખતા તેજ વખતે છુટાની આંખમાં સામે ઉછળતા મોજથી ઝનૂન પ્રગટી નીકળતું. તેની આંખ ઉપરથી તેના ઉપર કચકાઈ વિતી ગયું હતું એમ ખુલ્લું માલમ પડતું ત્યારે તેની પાસે બેઠેલી તેની કામલ હેયાની નાજીક બેટી જે હજી સંસારી સુખ ભોગવવાથી દુર

રહી હતી તેની આંખ તેની નીરદોસ્તા જાહેર કરી દેતી અને તેણી આશ-મતા સુખને ટીકી ટીકીને જોતી હતી ખરે તેને ક્યાં ખજર હતી કે તે બીજી સવારે ઉગતા સુર્ય નારાયણને નમસ્કાર ક્યાં કરશે ?

તેઓ એકાદ કલાક ત્યાં બેઠા પછી બેઠે આપ દીકરીએ વાતચીત કરી ખર તરફનો રસ્તો લીધો.

રસ્તામાં સાનુ બોલી “શું ત્યારે પીતાજી આજે તે બદમાશો બદમાશી કરવા આજેખી એકજ વાગે આવવાના છે ? આ કાઠ ભમંકર બદમાશો લાગે છે કારણકે તેઓ ચેતવણી આપીને ઘાડ પાડે છે. તેઓ ખંગલે આવ્યા. તેઓએ જોરડામાં પ્રવેશ કર્યો અને તેઓને જોરડામાં કંઈ ઝગઝગીટ વસ્તુ માલમ પડી. લાઈટ કરતા માલુમ પડ્યું કે પાછી બીજી ચીઠી પહેલેની માફકજ પેલીજ બનાવટના ખંજરમાં પોવાયતી હતી. તે ચીઠીને સર પરસો-તમે ધુબતા હાથે ઉઠાવી અને હળુનતો વાંચવા જાય છે કે બારણું ખુલ્લું અને વિજય અંદર દાખલ થયો. જ્યારે તે પહેલી વખત આ જગે આવ્યો હતો ત્યારે પણ બધાને ટેબલ પાસે ઉભેલા જોયા હતા અને હાલમાં પણ એમજ બન્યું, તે તરતજ ચેતી ગયો કે આ વખતેખી કંઈ બનેલું હોવું જોઈએ, અને તેમજ હતું. તે ટેબલ પાસે ગયો અને ચીઠી ઉપાડીને વાંચી તે ચીઠીમાં લખેલા દસ્કત બહુ બેદરકારીથી લખેલા હતા અને તે આ પ્રમાણે હતા:—

આજે એકને ટકારે તારે પેલા બેદી ખખનાના પ્લાનો તૈયાર રાખવા. તેમ જો નહિ કરશે તો તારી બેટીને ઉપાડી લઈ જવામાં આવશે.”

આ પ્રમાણે ચીઠી લખી હતી અને તે લખનાર ટ્રાણ હતું તે નહિ લખતા એક માનવીની ખોપરી તથા હાડકા પાડવામાં આવ્યા હતા. સર પરસોતમ તો આ ચીઠી વાંચીને ખુબ હેબતાઈ ગયો અને પોલીશનો બંદો-બસ્ત કરી ખંગલાની આશપાશ દશ વાગેથી પોલીશનો પહેરો રાખવાનું નક્કિ કર્યું. બે ચાર પોલીશ સારજન્ટ પણ રાખવાનું નક્કિ કર્યું. આ બધું નક્કિ કર્યા પછી તે વિજયની સાથે વાતે વળગ્યો પણ તેને કંઈપણ ચેત પડતું નહિ. કાલનો કંપારી છુટનારો બનાવ હળુન મગજમાંથી છુટ્યો નથી ત્યારે શું આજેખી કાલના કરતા ખરાબ બનાવ બનવાનો હતો ? પણ તે બીચારો શું જાણે!

પ્રકરણ - ૪ થું.

રાતના દશનો અમલ હતો અંધારી રાતના સુર્મનારાયણની ગેર હાજરીમાં તારાઓ પોતાનું તેજ બતાવી રહ્યા હતા. ગરીબ કામદાર વર્ગ પોતાની આખા દીવસની મહેનત પુરી કર્યા બાદ વીસામે લેતા જમીન ઉપર જ્યાં ત્યાં પડ્યા હતા ત્યારે ઉંચ વર્મના કહેવાતા યુરોપમન લોક મૌત્રીક વાહનમાં જુહુના દર્વા કીનારા ઉપર મોજ્યા ઉડાવી રહ્યા હતા ત્યારે આપણે આપણા સાન્તુ વિલા તરફ દ્રષ્ટિ લંબાવિશું; તે વખતે બધા પોલીશો આવ્યા હતા, બધે સાન્તી પસરી રહી હતી.

જ્યારે જુહુના સમુદ્ર કીનારા ઉપર રોન ફરતા એક સારજન્ટે એક માણસને પુર ઝડપથી નાસ્તો દીધો, તે સારજન્ટ ત્યાં ઝડપથી તેની પુઠે ગયો અને એક ગલીમાં વલ્યો, હજુન તે આમલ વધવા ગયો ત્યાં તેના માથામાં કાઢનો રાઠોડી મૂક્યો પડ્યો અને હજુન તો તે હુશીયારીમાં આવવા જાય તેની આગમજ બીજો પડ્યો અને તે સારજન્ટ બોંચ ચાટતો થઈ પડ્યો. તેના કપડાં દીલપરથી ઉતારી લઈ પેલી બેદી વ્યક્તિએ ધારણ કર્યા પછી પોતાની સાથે લાવેલી બેગમાંથી એક જોડી કપડાં કાઢી તેને પહેરાવી દઈ ત્યાંથી ચાલતો થયો, જરા દૂર જઈ તેની “બેબી ઓસ્ટીન”માં બેસી તે પુર ઝડપથી હંકારી મૂકી.

ત્યાર પછી તેને રસ્તામાં બે પોલીશ મળ્યા તેને થોભાડી સારજન્ટની ધપે વાત કરી પીસ્તોલની ધાકથી તાબે કર્યા તેને એકને બાંધી મોંમાં ડૂંચો મારી મોટરમાં નાખ્યો અને બીજાને પોતાના ગજવામાંથી રમાલ કહાડી સીકતથી સુંઘાડી દીધો ! જેવો તે પોલીશ કલોરાફોર્મના વાસથી તે જમીન ઉપર પડ્યો ત્યાર પછી તેનો ડ્રેસ ઉતારી લઈ પેલી બેગમાંથી એક ડ્રેસ કહાડી તેને પહેરાવી દીધો. તેજ પ્રમાણે પેલા મોટરમાં પડેલા પોલીશનો પણ અવતાર થયો !

પછી તેને ધડીયાલમાં જોયું તો એકમા પંદર મીનીટ બાકી હતી તેને પાછી પોતાની મોટર મારી મૂકી અને તેને પેલા સાન્તુ વિલાની થોડે દૂર લઈ જઈને ઉભી રાખી. તેને બે ન્હાની સરખી પીસ્તોલ પોતાના બેઉ હાથની બોંચમાં છુપાવી રાખી હતી તેવામાં તેને દરથી બે વ્યક્તિને પોતા તરફ આવતાં દીઠી.

પછી પેલી બેઉ વ્યક્તિએ આવ્યા પછી પેલાને સલામ કીધી તેમાંથી એક જણ બોલ્યો. ‘સરદાર સાહેબ અમે શેટ તો નથી આવ્યા ને?’

‘નહિ, ચાલો આ ટ્રેસ પહેરી લેવ.’ પેલા બેઉ જણે પોલીશનેા ટ્રેસ પહેરી લીધો. પછી પેલા સરદારે એક જણને કાંઈ કાનમા કહ્યું અને ત્રણે જણા તે નાનકડી મોટરમા બેસી અદશ્ય થઈ ગયા:

જ્યારે બંગલામા પેલા ઉઠાવગીરે આપેલો વખત થવા આવ્યો એટલે સહ કાંઈ સાવધ બન્યું હતું બધા પોલીશો આપેલી જગ્યા પ્રમાણે રોન કરતા હતા. તેમાંથી એક સારજન્ટ રોન કરતો કરતો બંગલા તરફ ગયો તેજ પ્રમાણે બે પોલીશો પણ ક્યું. અંધારાંને સખબે કાંઈ કાંઈને ઓલખી નહિ શકતુ. તે સારજન્ટ કાંઈ પહેલવાન જેવો લાગતો અને પેલા ગરાસીમા જેવા બે પોલીશો પણ કંઈ ઓરજ દેખાવ દેતા તે આ ચાલી ચાલીને રોન કરવાનો ડાલ ધારણ કરી બંગલાની અંદર ગયા. પણ થોડાકજ વખતમા એક પોલીસ તો પાછો બહાર આવ્યો અને દરવાજા પાસે જઈ ઉભો. જ્યાં બીજા પણ પોલીશો ઉભા હતા.

પછી તેના ઉપર ચપલાઈથી લામટનો ઉગસ થયો. તરતજ તે પોલીશ મોટેથી ખૂમ પાડવા લાગ્યો—‘અરે આય કાંઈ બદમાશ દોડી ગયો પકડો પકડો એને પકડો સા—’ અને તે પણ દોડ્યો. તેજ વખતે બધા રોન કરતા પોલીશો દરવાજે આવી લાગ્યા પણ ત્યાંથી પેલો પોલીશ પોતેજ ગુમ થઈ ગયો તેઓ બધાજ દરવાજાની બહાર બધે સોધ કરવા લાગ્યા તેજ વખતે પેલા અંદર ગયેલો સારજન્ટ ઉર્ફે સરદાર બે માણસની મદદથી ઓરડામાં અંધકાર બનાવી રહ્યો અને ત્યાંથી તેઓ અંધારાંમા સાન્તાના ઓરડામા ગયા અને તે બીચારી નીરદોશ છોકરીને બેસુદ્ધ બનાવી ત્યાંથી ઉપાડી ચાલતા થયા અને બહાર આવી દીવાલ કુદાવી લપાતા છુપાતા પેલી નાનકડી મોટર આગલ આવી પહોંચ્યા, ત્યાં પેલો પોલીશ તૈયારજ હતો “અબદુલ તેં તો આજે ઠીક બળવી અને મહોબતસીંગ તેં પણ ઠીક બળવી” પણ સરદાર સાહેબ તમારું કાર્ય ક્યાં ઓછું છે?” તેઓએ પેલી સાન્તુને અંદર મુકી અને મોટરને ખુબ જોરથી વેગપુર્વક મારી મુકી અને તે મોટર મુંબઈ છોડી પરાંમા બોરીવલી તરફ વધવા લાગી!

પ્રકરણ—૫ મું.

લાઇટ બંધ થયા પછી આખા બંગલામાં ગરબડ સરબડ અને ઘેંઘાત મચી રહ્યો હતો. બધા પોલીશો બાન બુલા જેવા થઈ ગયા અને બધા એકમેકને કંઈ પુછવા લાગ્યા 'શું બંગલામાં ભૂત દાખલ થયો હતો કે પેલો સીપાઇ પોતે ભૂત હતો? આપણી આટલી બધી બંદોબસ્ત તથા દેખ-રેખ છતાં બી શું થયું? અને પેલા ઓરડામાં અંધકાર શા માટે થયો અને કાણે કયો?' આ બેલો સર્વ કાંઈ બોલી રહ્યું હતું, આ શું પરસોતમ તથા પોલીશોની અગ્નયબી ન કહેવાય? જ્યારે ઓરડામાં લાઇટ થઈ ત્યારે પરસોતમ પહેલા પોતાની દોકરીના ઓરડા તરફ ધસ્યા અને તેણીના કંચ ઉપર નજર કરી તો તેણીની ત્યાં નહિ હતી.

સર પરસોતમે તેણીને હાંક માર્યા ખૂમ ખરાડ કરી અને આખા બંગલાનું ખુણે ખુણું તપાસ્યું પણ તેણીનો પત્તો લાગ્યો નહિ. તે ઝનુનથી પોતાની ઝનુની આંખમાં ઝનુનના આંધું લાવ્યો અને તેને આખી રાત વિચારમાં ને વિચારમાં કહાડી.

અંતે બીજી સવારે બધા સગા વહાલાની સાથે મલીને એ છુપી પોલીશના ડીટેક્ટીવના હાથમાં આ કામ આપવાનો ઠરાવ કર્યો તેઓની નજરમાં એક બાહોશ ડીટેક્ટીવ હતો તે આ ઉઠાવગીર આલમમાં જાણીતો અને ધણાક ઉઠાવગીરોએ તેની ઉપર મોતનું છટકું માંડ્યું હતું પણ બધું નીપકલ નીવડ્યું હતું તેમજ ધણાક ઉઠાવગીરો આ ડીટેક્ટીવથી દૂર નાસતા. તે ડીટેક્ટીવનું નામ શેરશાહ હતું તેની સાથે તેનાજ જેવો ચાલાક સાથીદાર અને એક વાધને પણ ફાડી ખાય એવો એક શેરમદ્ નામનો કુતરો હતો તેના સાથીદારનું નામ સલીમ હતું તેઓ બેઉ જણાં ખુબ ચાલાક હોવાથી તેઓને કચકઈ મોતના ડાચાંમાથી પસાર થવું પડ્યું હતું એટલે તેઓ કાંઈથી ખાંડ્યા જાય એવા ન હતા. તેમજ તેઓનો શેરમદ્ કુતરો એક માણુમને પણ બનાવી જાય તેવી અકલ ધરાવતો હતો.

હવે વાંચનાર આપણે હવે આપણી વાર્તાની હીરોયેન સાન્તાના કેવા હાલ થાય છે અને તે ગરીબડી ઉપર શું સીતમો ગુજરે છે અને તેના લાચારપણાનો તે બદમાશો કેમ લાભ લે છે તે આપણે જોઈશું.

પ્રકરણ—૬ થું.

જ્યારે સાન્તા પોતાની શુદ્ધિમાં આવવા લાગી ત્યારે તેને એ તરફ નજર કરી પણ તેને અંધારા સીવાય કંઈ માલમ પડ્યું નહિ. તેણીના બેઉ હાથ અને પગ ખાંધવામાં આવ્યા હતા. પોતાની આ હાલત જોઈ પોતાના દીલમાં કંપારી છુટી કે હું કયે વખતે આ જગ્યા ઉપર આવી અને મને કાણુ અને કેમ આ જગ્યાે લાગ્યું! તેને એમ વિચારમાં ને વિચારમાં દોઢ કલાક કાઢ્યો પછી તેને એક બાળુની દીવાલની ફાટમાંથી કંઈ ઉજાસ જેવું લાગ્યું તેને જમીન ઉપર ગુલાંટ ખાવા માંડી અને તે પેલી ફાટ આગળ આવી પહોંચી તેને ત્યાં પોતાનો કાન ધર્યો.

ત્યાં તેણીને કાઈ બે મદનો વાત કરવાનો અવાજ સાંભળ્યો તેમાંથી એક જણ બોલ્યો—” અને જો પેલો ડીટકટીવ આપણા કામમાં માથું મારશે તો પેલા સાન્તુ વિલામાં જો બે ચોકીદારોનો જન ગયો તેવીજ રીતે તે બેઉ જણનો અવતાર થશે.”

“નહિ મહોબતસોગ તે ડીટકટીવ કંઈ જેવો તેવો નથી તેને તેમજ તેના સાથીએ આપણા જેવા કચકંઈ ઉઠાવગીરોને ગજવામાં મુકી દીધા છે.

“નહિ અબદુલ તુ જૂલ કરે છે જ્યાં માણસ મરવું કે મારવું વિચારે છે ત્યારે તેનો સામે સીંહ પણ પાણી ભરે છે પણ પેલા— — —!!”

પ્રકરણ—૭ મું.

ત્યાં એકાએક બારણા ઉપર ધડાકો થયો. બેઉ જણાએ હાથમાં પીસ્તોલ લીધી અને બારણા તરફ ચાલુ મુક્યું. તેઓએ હજીવેથી બારણું ખોલ્યું તો ત્યાં એક કંપારી છુટે એવું દ્રશ્ય સાન્તુએ બારણાની ફાટમાંથી જોયું ત્યાં એક માનવ દેહ પડેલો હતો તેનું મસ્તક ધડથી છુટું પડી ગયું હતું. પેલા બદમાશોએ જરા પણ નહિ થોભતા તે દેહને અંદર લાવ્યા. આ માનવ દેહ એતાં સાન્તાથી એક ચીસ પડાઈ ગઈ ત્યારે પેલા બેઉ બદમાશો પેલા માનવ દેહને પડતો મેલી સાન્તાના બારણા તરફ ધસ્યા. બારણું ખોલવાનો અવાજ આવ્યો અને પેલા બેઉ બદમાશ સાન્તાના ઓરડામાં દાખલ થયા.

એકના હાથમાં હજુન પીસ્તોલ હતી તે સાન્તા તરફ તાંકીને બોલ્યો.

કે “જરા પણ અવાજ કરીશ તો જનથીજ મધં સમજશે.” એટલું કહી તેને તરતજ સાન્તાના બંધન છોડ્યા, જેવી બંધનમાંથી મુક્ત થઈ તેવી તેની નજર પેલા માનવ દેહના ડોક ઉપર પડી તો તે તો તેનો હવર વિજય હતો ! તે તો ત્યાંજ પાછી આંચકા સમેત બેશુદ્ધ થઈ પડી ‘અરે સાન્તા તને ક્યા ખખર હતી કે તે કોણ અને શું હતું’ તેણીને તે ઉઠાવગીરોએ ગભરાવવા શું શું બાજીએ રચી હતી, પણ અહસોસ કે તે હજુ નાદાન હતી.

આ ઉઠાવગીરોએ એક એવી બાજી રચી હતી કે એક મીથુનું પુટલું આબાહ વિજયના આકારનું બનાવી તે પુટલાને તરતનુંજ બહાર સુકાવા મુક્યું હતું. તેઓનો હેતુ એ હતો કે સાન્તા બધા પ્લાનો ક્યાં છે તે બતાવે અને તેના બાપની બધી દૌલત ક્યા છે તે પણ બતાવે પણ કરવું હતું શું અને થઈ ગયું શું ? જો સાન્તા પેલો ચીને નહિ બતાવે તો તેના વિજયને મારી નાખવાની ધમકી આપનાર હતા. ત્યાં તો બહાર સુકાવા મુકેલા પુટલાને પવનનો આંચકો લાગ્યો અને તે બારણા ઉપર ગબડ્યું અને તેનું ડોકું છુટું થઈ ગયું ત્યાર પછી તેઓ ઉતાવળમાં તેને અંદર લાવ્યા. પણ પેલો સાન્તાએ બારણાની ફાટમાંથી જોયું અને ચીચીયારી પાડી કારણકે તે બાપડી પુટલાને ખરું માણસ સમજી હતી.

પ્રકરણ—૮ મું.

હવે વાંચનાર તારી નજર હવે પેલા પરસોતમના બંગલા તરફ લંબાવ, ત્યાં સર પરસોતમે પેલા ડીટેક્ટીવને બોલાવી મંગાવ્યો અને તેને ખૂબ આજીજી કરી કે “કોઈની રીતથી અને કંઈપણ દામ લઈ મારી બેટી મેલવી આપો.”

ત્યાં બધું નહિ કર્યું પછી પેલા ડીટેક્ટીવે ત્યાંથી રજા લીધી.

રાત્રીનો સાડા અગીયારનો સમય હતો. એક માણસ પોતાના પાટલુનના બેઉ ખીસામાં હાથ નાખી ચાલતો હતો તેની આગલ તેનો મસ્ત કુતરો માર્ગ બતાવતો ચાલતો હતો તે માનવી હંચા બાંધાનો મજબૂત અને મધ્યમ વયનો લાગતો હતો. તે કંઈ ચીજની શોધમાં હોય તેમ તે નીચે જમીનનેજ જોઈને માર્ગ કાપતો હતો. તેનો કુતરો તેનેથી વીસેક કદમ દૂર હતો એટલામાં કોઈ ઝાડીમાંથી લપાટું છુપાતું ચાલી

૧૪] શાંભી દેશ પરદેશ વાર્તા જોઈએ તો “વાર્તા વીલાસ” ફેવરીટ મુખર્ષી ર લખેલા.

આવી પેલા માનવીના માથામાં એક લોખંડના સહ્યાથી ફત્તે માયે.
પેલો આદમી તેજ ધડીએ જમીન ઉપર પડ્યો.

આ અવાજ સાંભળી પેલા કુતરાએ પોતાની ચસમ ફેરવી તો તેનો
શેઠ માલમ પડ્યો નહિ અને એક માણસને ઝાડીમાં છુપાતા હોઠો, પેલા
ચાલાક કુતરાએ ઝાડી તરફ દોડવા માડ્યું પણ પીસ્તોલની ગોલી તેની
બાજુમાંથી સનનન—કરતી ચાલી ગઈ—ખીજી પણ છુટી તે પણ તેમજ
અને ત્રીજી પણ છુટી, તે ગોલી ગરીબ જનવરના પગમાં લાગી તરતજ તે
કુતરો ભોંય ચાટતો થઈ મોટે મોટે ભોંસવા માંડ્યો. જે આદમીના માથામાં
સહ્યો લાગ્યો હતો તે આપણો જાણીતો ડીટેક્ટીવ શેરશાહ હતો અને પેલો
કુતરોખી તેનોજ શેરમદ્ હતો જ્યારે તે ડીટેક્ટીવને સહ્યો માયે હતો ત્યારે
તે ઢાંગ કરીને જમીન ઉપર પડ્યો અને હવે પછી શું અને છે તે ચીંચી
આંખે જોતો હતો.

જ્યારે પેલો કુતરો જમીન ઉપર પડ્યો ત્યારે ઝાડીમાંથી પેલો આકાર
બહાર આવ્યો અને કુતરાંની નજદીક ગયો ત્યારે પેલો ચાલાક ડીટેક્ટીવ
જરાક પણ અવાજ કર્યા વગર ઉઠ્યો અને ખીસામાંથી પીસ્તોલ કઢાડી તે
આકારનો પાછલ લપાતો છુપાતો જઈ પહોંચ્યો “ચાલ હાથ હિંચા કર
નહિ તો માયે જઈશ” પેલા માનવીએ તુરતજ હાથ હિંચા કર્યા અને
પેલો કુતરો પોતાની પુછડી હલાવતો પોતાના માલીકનો અવાજ સમજી
તુરતજ ઉભો થઈ ગયો પેલા ડીટેક્ટીવે ખીસામાંથી દોરી કઢાડી પેલાને
મજબુત જકડી લીધો અને પેલાને ત્યાંજ પડતો મેલી ધરતો રસ્તો લીધો.

પ્રકરણ—૯ મું.

તે ડીટેક્ટીવ પોતાને ધરે આવ્યો અને પોતાની ઠગને લીધે તરતજ
હિપાય કરી સુઈ ગયો. અને ખીજે દીવસે સહવારે પોતાની તુ સીટર લેન્સ્યા
કારમાં પોતાના શેરમદ્ તથા સલીમની સાથે રાતવાલી જગા ઉપર જઈ
પહોંચ્યા, ત્યાં પોતાની મોટર થોભાડી અને નીચે ઉતરી જે ઝાડીમાંથી
પીસ્તોલનો અવાજ આવ્યો હતો ત્યાં ચાલવા માંડ્યું તે જગ્યા ઉપર
જઈને જોયું તો એક ખાલી પીસ્તોલ પડેલી જોઈ તેને તે પીસ્તોલને
પોતાના ખીસામાં મુકી અને આગળ ચાલ્યો તથા તેને વપરાયત્રી ખીડી
પડેલી જોઈ તે તેને ઉપાડી લીધો તે સીગારેટ (સીઝર) કાતર છાપ હતી

એ સીગારેટ પરથી તેને અનુમાન કર્યું કે તે આવ્ય સીગારેટનો શોખીન હોવો જોઈએ.

પછી તે આગળ ચાલ્યો, પણ તેનો કુતરો તેને કંઈ કહેતો હોય તેમ ડાલ કરીને આગળ ચાલવા માંડ્યું. કુતરાની પછવાડે તેઓ પણ ચાલવા લાગ્યા તે કુતરો એક જગ્યા ઉપર આવીને ઉભો ત્યાં તેઓએ એક માનવીના પગલાં જોયાં અને પછી જરાક આગળ ચાલતા મોટરના ટાયરના નીસાન રસ્તા ઉપર પડ્યા હતા, તે ટાયર ગુડ હયરના હતા. આથી તેઓએ તે નીસાનની જરોજર પોતાની મોટર હાકવા માડી આ નીસાનીથી મહામુસીમતે તેઓ બેરીવલી સુધી આવી પહોંચ્યા ત્યાં તેઓએ એક હોટેલમાં ખાણું ખાઈ લીધું અને પાછું આગળ વધવા માંડ્યું અને તેઓ ખુબ જાડીવાલા વિસ્તારમાં આવી લાગ્યા અને તેઓને દુરથી એક પડતલ મકાન નજરમાં પડ્યું તેઓએ પોતાની મોટરને એક જાડીમાં છુપાવી પગ રસ્તે તે મકાન તરફ લપાતા છુપાતા આગળ ચાલવા માંડ્યું.

પ્રકરણ—૧૦ મું.

જ્યારે તેઓ પેલા ભેદી મકાન આગળ આવી પહોંચ્યા ત્યારે ત્યાં જોયું તો બધાં બારી બારણા બંધ હતા અને ત્યાં એક મોટરનો ગેરેજ હતો ત્યાં પેલી મોટરના ટાયરના નીસાન પુરાં થયાં હતાં, તેઓએ જોયું તો અંદર જવાનો એક પણ માર્ગ નજર પડ્યો નહિ. અને તેઓએ તે તબેલામાંથી થઈને અંદર જવાનો વિચાર કર્યો તેઓએ ઓજર વડે તે બારણાનું તાળું તોડ્યું. તેઓ પાસે ત્રીન્ના હથોડો હોવાથી થોડાજ વખતમાં ક્ષતેહમંદ નીવડ્યા અને તે તાળું તોડવાને શક્તીવાન થયા, તેઓએ આસ્તેથી તે દરવાજો ખોલ્યો અને અને તબેલાની અંદર દાખલ થયા. અંદર એક મોટર હતી અને તે તાજેતરમાં વપરાયેલી હોય એમ લાગતું હતું. દીવાલની ચારે બાજુએ બેઠાં વસ્યા હતા અને અંદરથી કાંઈ ખરાબ વાસ આવતી હતી તેઓએ તે તબેલાના બારણાની સાંકળ અંદરથી બંધ કરી ત્યાર પછી અંદર ચોમેર અંધકાર વ્યાપિ રહ્યો.

શેરશાહે પોતાના ખીસામાંથી લાઇટ કાઢી અને તેની ચાંપ દાખી ત્યાં અજવાળું કર્યું પછી તેઓએ મોટરની ઝડતી લેવા માંડી તો તેમાંથી

એક (સીઝર) કાતર છાપ સીમારેટનું ખોખું મહી આવ્યું એ ઉપરથી એમ માલમ પડ્યું કે તેમાં એકજ વ્યક્તિ હતી. કે જેને રાતના ડીટેક્ટીવ ઉપર હલ્લો કર્યો હતો તેજ હોવો જોઈએ. આ કારણથી ડીટેક્ટીવને સંતોષ ઉપજ્યો. કે અંતે તેને આપણે જરૂરજ પકડી પાડીશું. પછી તેઓએ વિચાર કર્યો કે અહીંથી જવું ક્યાં? તેઓએ ત્યાં કંઈપણ છુપો માર્ગ હોવો જોઈએ એવું અનુમાન કર્યું. અને તેઓ તેવો માર્ગ શોધવા લાગ્યા; ત્યાં અંદર પવન આવવાનો એક પથ માર્ગ ન હતો તેથી તેઓ પરસેવાથી રેબડેજ થઈ ગયાં અંતે તેઓએ એક ખાણુએ જોયું તો ત્યાં મિલકુલ જાળાં કે ધુળ માલમ પડી નહીં અને તે જગ્યા તાજેતરમાંજ વાપરવામાં આવી હોય તેવું લાગ્યું. તેઓએ ત્યાં ફાટ જોઈ અને તે ફાટ હાથના આંગલા ધુસી શકે તેટલી જાડી હતી તેઓએ વિચાર કર્યો કે હવે આ ખોલવું કેમ? તે ફાટમાં ચઢને જોયું તો અંદર તદ્દન અંધકાર હતો અને અંદરથી કાંઈ ખરાબ વાસ આવતો હતો. તેઓએ ધડીયાલમાં જોયું તો અપોરના બે વાગ્યા હતા, થેડા વખતમાં પેલા છુપા રૂમમાં કોઈનો પગથી ચાલવાનો અવાજ સંભલાયો એટલામાં ડીટેક્ટીવ પોતાના સાથીઓને લઈને ચપલાઈથી પેલા દરવાજા ખોલી બહાર નીકળી આવ્યા અને પેલું તોડેલું તાલું કાંઈ પણ થયું ન હોય તેમ પાછું લગાડી લીધું અને તેઓ જાડીમાં છુપાઈને હવે શું અને છે તે જોવા લાગ્યા.

કપડાં ખોવાઈ જાય છે ને ?

એકવાર ગયાં તે ગયાં પાછો પતોજ નથી ?....તો ગુસ્તાદજી પેસ્ત-
નજી શાહુનાની ઉત્તમ બનાવટની કપડાં પર નામ લખવાની
શાહી વાપરી તેમને ખોવાતાં અટકાવે.

બનાવનાર:—

ગુસ્તાદજી પેસ્તનજી શાહુના

કણપીઠ—ધુરત.

ઠરેક ઠેકાણે ચાર આને મળશે.

મળવાના ઠેકાણા:—ફરેદુન અને બરબોર, નસરવાનજી નવા, આર.
એફ. અચારીઆ, ફરામરોઝ નવા, મનુ સ્ટોર્સ, માદગાર સ્ટોર્સ, વગેરે.

પ્રકરણ—૧૧ મું.

અંતે એ વ્યક્તિ તેઓની નજરે આવી તે બેઠે ઉઠાવગીર હતા એમ જણાઈ આવતું.

તેમાંથી એક જણ બહાર આવતાં જોયો. “જો અમદુલ આપણી યુક્તિમાં આપણે ફાળ્યા હોત તો આજે આપણે પેલા પ્લાન મેળવતે”

બીજો જોયો. “વાત તો ખરી છે મહોબતસીંગ, પણ કાલે રાત્રે જો મારા હાથે પેલા બદમાશ ડીટેક્ટીવ માર્યો ગયો હોત તો આપણો માર્ગ મોકળો થયો હોતે” આટલું જોલી તેના મોંમાં પુરી થવા આવેલી સીગારેટ જમીન ઉપર ફેંકી દીધી. આ બધું પેલા આહોશ ડીટેક્ટીવ જોયા કરતો હતો, અંતે તેઓ તબેલાના દરવાજા નજીક આવી પહોંચ્યા તેમાંથી એક જણે પોતાના ખીસામાંથી ચાવીનો એક મોટો ઝુમખો કાઢ્યો અને હજીનતો તાળાંને પકડવા જાય છે એટલામાંજ તાળું અલગું દાખી ચુકેલું હોવાથી ખુલી ગયું.

“જેયું આય તારું કામ અમદુલ ? હું તારું છું કે રાતના તેં દારૂ પીધેલો હોવો જોઈએ નહિ તો તું આય તાળું અગળું—.”

“ચાલો તમે બેઠે જણા હાથ ઉંચા કરો, જરા પણ હાલ્યા ચાલ્યા તો માર્યા જશે.” ડીટેક્ટીવ શેરશાહ પોતાના બેઠે હાથમાં પીસ્તોલ સાથે એકલો આવ્યો અને પોતાના સાથીને કહેતો આવ્યો કે “જો કંઈ માહું અને તો મહારી મદદે આવજો.”

પેલા બેઠે બદમાશોની આગળ જઈ શેરશાહએ તેઓના ખીસામાં જે કંઈ હતું તે કહાડી લીધું અને તેઓને હાથ ઉંચા રાખી તબેલા તરફ જવા ફરમાવ્યું. પેલા બેઠે બદમાશોએ તબેલા ભણી ચાલવા માંડ્યું અને તેઓની પુઠે શેરશાહ પણ ગયો.

હવે તબેલામાં અંધકાર હોવાથી પેલા બેઠે બદમાશ લાગ જોઈ ડીટેક્ટીવ ઉપર તુટી પડ્યા. ડીટેક્ટીવે ગોલીબહાર કર્યા પણ તે અંધકારને સખએ નીપફલ નીવડ્યા, આ ગોલીબારના અવાજ સમજી શેરમદ્ બોસવા માંડ્યો અને સલીમે પણ તબેલા તરફ દોડવા માંડ્યું ત્યાં જઈ જોયું તો પેલા બદમાશો ડીટેક્ટીવ ઉપર હલ્લો કરતા હતા, તરતજ સલીમે ગોલી છોડી પણ તે કંઈ પણ કામને અંધારાને લીધે મળ કરી શક્યો નહિ

૧૮] કાંઈના મંગલો ત્યારે જ. ખ. “વાર્તા વિભાગ”માં વર્ણવેલી એ જરૂર લખ્યો.

અને બીજું એ કે તે ગોલી કદાચ ડીટેક્ટીવને પણ લાગી જાય કરી સલીમે પીસ્તોલ ગળવામાં મુકી અને તે તરફ ધસ્યો પણ તે હજુન આગળ જાય તે આગમ્ય સામે દીવાલ ખસતા જોઈ અને પેલા બેડે બદમાશોને પેલા બેદી ઝોરડા તરફ નાસ્તા બેચા અને શેરશાહ પણ પછવાડે દોડ્યો અને તે પણ પેલા રૂમમાં ગયો અને સલીમે પણ તે તરફ દોડવા માંડ્યું પણ હજુન તે રૂમ નજદીક જાય તે આગમ્ય પેલી બેદી દીવાલ આડી થઈ ગઈ અને તે પોતાના બાહોશ ડીટેક્ટીવથી છુટો પડી ગયો તેની પાછલ શેરમદ પણ અટકી ગયો.

તેને દીવાલ ખસાડવાના પુરકલ ફાંફાં માર્યા પણ ફોગટ ગયું અને તે પાછો બહાર દોડ્યો અને તે સાથે શેરમદ પણ બહાર દોડવા લાગ્યો.

પ્રકરણ—૧૨ મું.

હવે આપણે શેરશાહ પેલા બેડે આકારની પુઠે દોડ્યો પણ ત્યાં એટલું તો અંધકાર હતું કે ત્યાં શું હતું તે બીલકુલ જોઈ શક્યો નહિ અને એક બારણું બંધ થવાનો અવાજ આવ્યો, ત્યારે તે સમજી ગયો કે તેઓ એક રૂમમાં છટકી ગયા. ત્યારે તેને પાછો ફરવાનો વિચાર કર્યો તેને પોતાના ખીસામાંથી લાપટ બહાર કાઢી ચોમેર ઉજાસ કર્યો પણ ચારે બાજુ દીવાલ સીવાય કંઈપણ દીસ્યું નહિ તેને દીવાલની ઉપર લાપટ મારી બેસ્યું તો કટાઈ ગયેલી સાંકળથી હાડપીંજરો છટકી રહ્યા હતાં. આ દેખાવ જોઈ ડીટેક્ટીવના હાંજા ગગડવા લાગ્યા કે મદારો પણ એવોજ હાલ થશે કે કેમ? તે પરસેવાથી રેખાંજ થઈ ગયો હતો અને ખરાબ વાસથી તે ગુંગળાવા લાગ્યો, તેને પોતાનો કોટ કાઢ્યો અને તેની અંદર બે પીસ્તોલ થોડા હથીયાર અને એક લાપટ કાઢી તેમાંથી તેને એક પીસ્તોલ અને ટોચી હાથમાં રાખી બહાર નીકળવાનો માર્ગ સોધવા લાગ્યો. અને ટોચીનો પાવર પણ ખલાસ થવા આવ્યો તે પણ ફક્ત અડધોજ કલાક ચાલે એટલોજ હતો એટલામાં તેને કંઈ અવાજ આવ્યો, અને બાજુના ઝોરડાનું બારણું ખુલ્યું આથી ડીટેક્ટીવે બેશુદ્ધ થઈ ગયો હોય તેમ જમીન ઉપર પડ્યો અને શું અને છે તેની રાહ બેવા લાગ્યો.

અંતે પેલાજ બે બદમાશ આવ્યા તેમાંથી એક બધું બોલ્યો—“અંતે

રહ પર આવ્યો ખરો." તેઓના હાથમાં ટોચ અને પીરતોલ હતી તેઓ પેલા ડીટેક્ટીવ આગળ આવ્યા અને જોયું તો તેના હાથ પર કાટ હતો નહિ, તેના પાટલુનના ખીશમાંથી તો એક પીરતોલ હતી અને તેમાં ફક્ત એજ કારતુસો હતા. પાટલુનના ખીજ ખીશમાંથી લાઇટ કાઠી પણ તેનો પાવર થોડોકજ આછી રહેલો હોવાથી ત્યાંજ પડતી મેલી, "જા અમદુલ જાડી રસી લઈ આવ એ શુદ્ધીમાં આવે તે આગમજ એને બાંધી લઈએ," એટલું બોલી રહ્યા પછી તે બહારશે ડીટેક્ટીવને કકડાવીને લાત લગાવી પણ તે ચાલાક ડીટેક્ટીવ ખીલકુલ હાલ્યો કે ચાલ્યો નહિ. અમદુલ રસી લઈ આવ્યો અને તેને બાંધ્યા પછી ત્યાંજ પડતો મેલી પાછા ચાલ્યા ગયા.

પ્રકરણ—૧૩ મું.

હવે આપણે પેલા શેરશાહના સાચીદાર સલીમનું શું થયું તે જોઈએ. તેને જોયું કે શેરશાહ હવે મહારા હાથમાં આવેલો મુશ્કેલ છે, અને હું એકલોજ છું તેથી એને શું મદદ આપું અને મહારી જાંદગી પણ જોખમમાં આવશે, તો હમે જેઉ જણ આવ દુન્યામાં ક્યાં જઈ થઈ ગયા તે માલમ નહિ પડશે માટે મુંબઈ જઈ કોઈની પણ મદદ લીધા વગર છુટકો નથી, અંતે તે પેલી લેનરયા મોટર જ્યાં છુપાવી હતી ત્યાં ગયો પણ પેલો નીમકહલાલ કુતરો પોતાના શેઠની શોધમાં ત્યાંજ રહી ગયો અને સલીમને ગફલતીમાં તેની તો ચાલજ નહિ રહી.—જ્યારે રાતનો વખત થયો ત્યારે આ ચાલાક કુતરાને આખા દીવસનો થાક તથા ભૂખ લાગવાથી તેને અહીં ત્યાં ફરવા માંડ્યું અને તબેલામાં ગયો જ્યારે તેને તબેલામાં જઈને જોયું તો ખાવાનું કંઈ ન હતું પણ કંઈ ખરાબ સુગંધ આવતી હતી.

હવે આપણે કુતરાની જાતને પીછાન્યે છીએ કે કંઈપણ ચીજની વાસ આવતી હોય તો, તે ક્યાંથી આવે છે તેની જોળ ક્યાં વગર રહે નહિ, એટલે તેને તબેલાની જમીન સુંધવા માંડી. અંતે તે સુંધતાં સુંધતાં પેલી ખસતી દીવાલની ફાટ નજદીક આવી લાગ્યો અને તેને લાગ્યું કે આજજ બાજુની દીવાલમાંથી વાસ આવે છે, એટલે તેને ખાવાની હોંશે તેને પોતાના નખ વડે દીવાલ ખસવા માંડી. આ અવાજ તેના માલીકને જે બાજુની દીવાલ પાસે બાહોશ હોવાતો ટોંગ ખી પડ્યો હતો તેને પહોંચ્યો.

તે ચતુર ડીટેક્ટીવ તરતજ ચેતી ગયો કે એ મારો શેરમદન હતો, તેની તેને હળવેથી વીસલ વગાડી, આથી પોતાના માલીકનો અવાજ સમજી કુતરો મેલમાં આવી ગયો અને તે સાથે તે એટલો તો અનુનમાં આવી ગયો, કારણકે તેને ખૂબ જુખ લાગી હતી, તેથી તેને પછાડા મારવા માંડ્યા.

હવે અંદર ડીટેક્ટીવે વિચાર કર્યો કે હવે કંઈ છુટવાનો માર્ગ મોકળા કરું પણ શું યુક્તિ કરે? એના હાથ બંધનમાં બંધાયેલા હતા, તે કરી બી શું શકે, પણ તેને હિમત એકઠી કરી અંધારામાં જ્યાં પોતાનો કોટ મૂક્યો હતો ત્યાં મહા મુસીબતે ગયો અને તેને જેમ તેમ ઉંધો કર્યો, અને તેમાંથી બધાં હથ્થારો બહાર પડ્યા. તેમાંથી એક ચી-ધુ હથ્થાર પોતાના બેપગની વચમાં ટેકવી રાખીને પોતાના હાથમાં બાંધેલી દોરી તેના ઉપર વસી અને અંતે છુટો થયો, તરતજ તેને પોતાના કોટના ગબવાની ડાયરીમાંથી એક પાનું કાઢી લખ્યું "સર પરસોતમને માલમ થાયજે કે હું અત્રે બેરી-વલીથી આગલ એક બેદી મકાનમા હાવગીરોની ટોળીના હાથમાં સપડાયો છું, માટે જલદી મદદ મોકલો—'શેરશાહ.'—" આટલું લખી તેને પેલી કાટ-માંથી કુતરાના મોંઢમાં મુક્યું અને તેની બોલીમાં સર પરસોતમને પહોંચાડવા કહ્યું.

પ્રકરણ—૨૪ મું.

હવે આપણે પાછા પેલા ડીટેક્ટીવના સાથી સલીમની વાત આગલ ચલાવ્યે. તે જેવો બેરીવલીથી ઉપડ્યો ત્યારે તેની ઉપર એક બદમાશે નજર રાખી હતી અને તેની અગાઉથી બીજો રસ્તો તે રેસકોર્સ આગલ બેલાસીસ રોડ ઉપર તેની મોટર ઉડારી મુકવાનું કાવતરું કર્યું. જેવો સલીમ લેનરમા લઇ પેલી કાવતરાંવાલી જગ્યે આવ્યો ત્યારે એક મોટા ઘડાકાની સાથે ડાબી બાજુ રેસકોર્સના પ્લાનમાં જઈને પડ્યો અને તેની મોટર જમણી બાજુ દર્યાની રેલીંગ તોડી નીચે ઢળી પડી અને બદમાશે ત્યાંથી નહાસી છુટ્યા....હવે આપણે આ વાત પડતી મેલી પેલા ચાલાક કુતરા શેરમદનની ચાલાકી જોઈએ. તે તો ત્યાંથી વેગ પુર્વક રસ્તો કાપી જૂહુ ઉપર સર પરસોતમના બંગલે આવી પહોંચ્યો.

આ વખતે રાત્રીના દશ વાગ્યા હતા અને સર પરસોતમ સુવાની

તૈયારીમાંજ હતા ત્યાં તેઓ બારીએ ઉભા હતા ત્યાં એક જગરજગર મોટો કુતરો તેઓના કંપાઉન્ડમાં આવતાં જોયો. તે તરતજ ચેતી ગયો કે તે કુતરો ડીટેક્ટીવનો હોવો જોઈએ માટે તે નીચે ઉતરી આવ્યો અને તેના મોંઢમાં અડધું કુતરાની લખે બીજાપણું ઠાગજ જોયું અને તેમાં જેમ ફૂંલખી ગયો છું તે વાંચી લીધું. આથી સર પરસોતમ જેમ વીજલીનો આંચકો લાગે તેમ ચમક્યો અને તે પોતાની અજાણી વચ્ચે દાદર ઉપર ચઢી ગયો અને પોતાના નોકરને મોકલવા તૈયાર થયો. તેના નોકરને જે ભરેલી પીસ્તોલ આપીને કહ્યું કે “તું પેલા શેરમદની પુઠે જા.” આટલું કહ્યું પછી તેને તૈયાર કરી નીચે આવ્યા અને ત્યાં જોયું તો કુતરો ન હતો.

તે ચાલાક જનાવર પોતાના માલીકના ઑટરોડ ઉપર આવેલાં મકાનમાં જવા નીકળી પડ્યો હતો. પણ જુદુથો તે જેવારે રાતના અગીયાર વાગે રેસ-કોર્સથી પસાર થતો હતો ત્યારે ત્યાંતો તેને પોતાના માલીકની મોટરના દુરચે દુરચા થઇ ગયલા જોયા અને તેને ખીજખાજુ પોતાના સાથી સલીમની બેસુદ્ધ થઇ ગયલી લાશ મલી.

આ કાર્ય કરતો હતો ઑટલામાં આંખને આંજી નાંખે તેવો પ્રકાશ પડ્યો તે પ્રકાશ મોટરની ખત્તીનો હતો, આથી કુતરો રરતાની બરોબર વચમાં ઉભો, આથી મોટરમાંથી હોર્નનો અવાજ આવ્યો પણ તે જનવર વચમાંથી હઠ્યો નહિ, અંતે મોટર થોખી ગઇ ત્યાં તે મોટરનો માલીક નીચે ઉતરી આવ્યો અને જોયું તો ત્યાં એક ગંભીર અકસ્માત થયો હોય એમ લાગ્યું. આથી તેને તે મોટરના માલીકની તપાસ કરી તો પેલા સલીમ મળી આવ્યો. તે આદમીની લાશ તપાસી તો તેની નાડી ખૂબ મંદ મંદ ચાલતી હતી, તરતજ તેને મોટરમાં નાંખી હોસપીટલમાં જવા નીકળ્યા પછી પોલીસે તે જગ્યે તપાસ ચલાવી તો ત્યાંથી જાણીતા ડીટેક્ટીવની માડી જડી આવી પણ ચાલાક ડીટેક્ટીવ નજરે આવ્યો નહિ.

ખીજ પોલીસોએ પેલા સલીમને પીછાન્યો પણ તેની હાલત ખુબ ગંભીર હોવાથી કંઇપણ પુછી શકાયું નહિ.

હવે આપણે પેલા લોકમાનની વાત કર્યે, તે એકલોજ અંગણેથી જવા નીકળ્યો. તેને માટે ફક્ત હેલ્લીજ ત્રેન રહેલી તે હિતાવલે પમલે અંદેરી સ્ટેશન ઉપર ગયો, અને ત્રેનમાં બેસી બોરીવલી આવ્યો, અને ક્યાં જવું તે વિચારમાં પડ્યો. તેને નજદીકમાં આવેલી એક રેસ્ટોરન્ટ શોધી કહાડી

૨૨] ફારાસ રોડ ગ્રામ ટરમીનસ પર ફેવરીટ, અને આવી વાર્તા ધ્રુમ વેચાઈ છે.

અને તેમાં જઈને એક અજાણ્યા માણસની સામે બેઠો તે માણસને તે પીછાણતો નહિ હતો તો પણ ચાહેના બે કપ મંગાવ્યા અને તેની સાથે દોસ્તી બાંધી વાતે વળગ્યો, અને તેને પુછ્યું કે તમે બાળુની ઝાડીમાં આવેલા બેઠી મકાન વિષે કંઈ જાણો છો? પેલા માણસે જે કંઈ જાણતો હતો તે કહ્યું અને હુકમાન તેનો આભાર માની ત્યાંથી ચાલતો થયો. તેને તે મકાન શોધવાની મહામુશ્કેલી નડી.

અંતે તે મકાન તેને દુરથી નજરે પડ્યું. જ્યારે મકાનની થોડે દૂર હશે એટલામાં તેના માથામાં કોઈએ લોખંડના સલીઆથી ધા કર્ચો અને તે બેસુદ્ધ થઈ જમીન ઉપર પડ્યો.

પ્રકરણ—૧૫ મું.

જ્યારે ડીટેક્ટીવ કુતરાને પોતાનો સંદેશો આપી રાહ જોતો બેઠો હતો ત્યારે બાળુના ઓરડામાં કોઈનો અવાજ આવ્યો.

“એ બદમાશે પણ આપણા જાણીતા દોસ્ત મહમદનું સાન્નિધ્ય વિદ્વામાં ખૂન કર્યું હતું એટલે તેને તો ઠાર મારવોજ જોઈએ, એ બદમાશ પેલા ડીટેક્ટીવને મદદ કરવા આવી નીકળ્યો છે એવી ખબર આપણે મલી છે માટે હું એને અત્રે પકડી લાવું છું—”

“પણ અજદુલ જે જ્યારે તું દીવાલ ખસાડે ત્યારે તેની અગાઉ પેલા ડીટેક્ટીવને તપાસજે, જે એ જંગતો હોય તો એને પાછો ઠેકાણે લાવી દેજે, અને પછી દીવાલ ખસાડજે નહિ તો પછી એ જાણી લેશે.”

આ વાત સમજી ડીટેક્ટીવે પોતાના હાથમાં જેમ જમે તેમ રસી વીતાળી લીધી અને પાછો જે જગાએ એ પડ્યો હતો ત્યાંજ જઈ બેસુદ્ધજ હોય તેમ પડ્યો—હવે પેલા અજદુલ અંદર આવ્યો અને ડીટેક્ટીવને એક કંકડાવીને લાત મારી કે એ ઉઠે છે કે નહિ પણ ચાલાક ડીટેક્ટીવે જરા પણ હીલચાલ કરી નહિ.

પછી પેલા અજદુલે અંધારામાં કંઈ કર્યું તેથી પેલી દીવાલ ખસી અને પાછી તેવીજ રીતે તેના બહાર ગયા પછી બંધ થઈ ગઈ. મોટર ચાલુ થવાનો અવાજ આવ્યો, અને પછી કંઈજ અવાજ આવ્યો નહિ,

ત્યારપછી ડીટેક્ટીવ અંધારામાં ઉઠ્યો, તેને એ દીવસનું કાંઈ ખાધું પીધું ન હતું તેમજ તેને નીંદ્રા પણ નહિ આવી હતી એટલે તે નખસો થઈ ગયો હતો તો પણ અંધારામાં અફડાતો ઝીખાતો પેલી ખસતી દીવાલ આગળ આવી છુપાઈ રહ્યો કે જ્યારે અખદુલ પાછો આવે અને જેવી દીવાલ ઉઘાડે કે તે વખતે તેમાંથી છટકી જાય તેને પોતાનો ડાટ તથા હથેયાર વગેરે લઈ લીધું અને અખદુલની રાહ જોતો બેઠો.

કેટલોક વાર થોડ્યા પછી બાળુના રૂમમાંથી કોમના પત્રનો અવાજ સાંભળ્યો અને તે કોમ પોતાની નજદીક આવતું હોય તેમ લાગ્યું, ત્યારે તે પોતાના મનમાં બખડ્યો કે “યા અલ્લા મારી બધી યુક્તિ પાછી પાણીમાં ગઈ,” પણ નહિ, થોડીવારમાં મોટરનો પણ અવાજ આવ્યો, એક બાળુથી મોટર આવી અને દીવાલ ખસી અને બીજી બાળુથી કોઈ વ્યક્તિ આવી, પણ ડીટેક્ટીવ ઉતાવળથી બહાર તબેલામાં આવ્યો અને તેને જોયું તો પેલો સર પરસોતમના બદમાશ નોકરને લઈ આવ્યો. “ચાલ અખદુલ તું લુકમાનને લાવ્યો તો દીક થયું એની પાસેથી પણ કંઈ ભેદ મલશે.” પેલી રૂમમાંથી આવેલી વ્યક્તિએ બહારથી આવેલી વ્યક્તિને ઉદ્દેશીને પુછ્યું. પણ ભાઈ મને રસ્તામાં એક વાઘ જેવા કુતરાએ ખૂબ હેરાન કર્યો, તેનાજ જેવો કુતરો એ જ્યારે પેલા ડીટેક્ટીવ ઉપર હલ્લો કર્યો હતો ત્યાંપણ હતો અને હમણા પણ તેવોજ હોતો એટલે મેં તેની ઉપર ગોલી છોડવાનો વિચાર કર્યો પણ ગોલીના અવાજે કદાચ કોઈ દોડી આવશે કરી એ વિચાર મેં અમલમાં નહિ મુકતા તેના ઉપર મેં મોટા પથરા ફેંક્યા અને તેને મારેથી દૂર કર્યો અને મારી મોટર વેગપૂર્વક મારી મૂકી કે રખે તે મારી પુઠ પકડે.”

હવે રાત અંધારી હતી અને આ લાંબી વાતનો લાભ લઈ તે ડીટેક્ટીવ તબેલામાંથી બારણાને માર્ગે બહાર આવી એક ગીચ ઝાડીમાં બરાબ બેઠો પછી તેને આગલ થતી બીજી વાત સાંભળી—“પણ મહોબત-સૌગ આપણા સરદારે કાલે સહવારના સાત વાગ્યામાં પોતાના મકાન ઉપર હાજર રહેવા કહ્યું છે માટે હવે તું વહેલો પદારીમાં જઈ પડ.”

આ વાત ચાલતી હતી અને જે જગ્યાએ ડીટેક્ટીવ છુપાયો હતો તે ઝાડીની પછવાડેથી કંઈ અવાજ આવ્યો તે અવાજ વળી જરા વાર શાંત પડ્યો અને પાછો કોમનો દોડવાનો અવાજ આવ્યો. શેરશાહે પોતાની પીસ્તોલ હાથમાં લીધી અને દુશ્મન ઉપર હલ્લો કરવા તૈયાર રહ્યો.

હવે અંધારાને સખળે શું હતું અને કોણ આવતું હતું તે કોઈ માલમ પડ્યું નહિ. અંતે તે ચીજ આગલ આવી લાગી હોય તેમ લાગ્યું આથી ડીટેક્ટીવ બોંબપર ચત્તો સુધ ગયો અને તે ચીજ શું અને કોણ છે તે જોવા આવુર બન્યો. થોડીવારમાં તેને જોયું તો પોતાનો નીમકકલાલ કુતરો શેરમંદ હતો.

ડીટેક્ટીવ તુરતજ ઉભો થયો અને પોતાના નાક ઉપર આંગલી મુકી અને તેને ચૂપ રહેવાની ઇસારત દીધી, અને તેઓ ફરીથી ઝાડીમાં છુપાઈ રહ્યા.

થોડીકજવારમાં પેલા બેમાથી અબદુલ તબેલાની અંદર ગયો અને મહોબતસીંગ તાલુ મારવા બહારજ રહ્યો. તેણે તાલુ માર્યું અને પાછો ફરવા ગયો કે તરતજ તેના માથામાં કોઈએ સખત ફટકો માર્યો તેથી તે તમ્મર ખાધ બોંબ ઉપર પડ્યો. તેને તરતજ જાડી રશીથી બાંધી લીધો અને તેને ઝાડીમાં ઉંચકી લઈ ગયો અને તેને કલોરોફોર્મ સુંધાડી દીધો કે જ્યાં તે કલાકો વેર તેવીજ હાલતમાં રહે.

આ કાર્ય કરનાર કોઈ નહિ પણ ચાલાક ડીટેક્ટીવ શેરશાહજી હતો ત્યારપછી શેરશાહે તેનો ટ્રેસ ઉતારી લીધો અને તેને ખરોખર મહોબતસીંગના ખીસામાંથી એક ધુરખો, ટોચ અને રીવોલ્વર મળ્યા. તેને પેલો ધુરખો મોંઠ ઉપર ચઢાવ્યો અને પોતાના કુતરાને ધરે વિદાય કરી સવારની વાર જોવા લાગ્યો, અને તેને આખી રાત ઝાડીમાંજ કહાડી.

પ્રકરણ—૧૬ સું.

જ્યારે સહવારના સાડા છ થયા ત્યારે ડીટેક્ટીવે ઉઠાવગીર મહોબતસીંગનો ડાબા ધારણ કરી ત્યાં તબેલા આગલ આવ્યો તેને પેલા મહોબતસીંગના ગળવામાંથી તબેલાની ચાવી મળી હતી તેનેથી તબેલો ખોલ્યો અને અંદરથી મોટર બહાર કહાડી.

થોડી વારમાં પેલી ઠીવાલ ખસી અને પેલો અબદુલ બહાર આવ્યો, આ જોઈ મહોબતસીંગ ઉર્ફે શેરશાહ તબેલામાં ગયો કારણકે ત્યાં અંધકાર હોવાથી તે તેનું મોંઠ જોઈ શકે નહિ, “કમ મહોબતસીંગ આપણે તો

પેલા ડીટકટીવનું તો ચાલ જ રહ્યું નહિ ચાલ આપણે તેને જોઈએ કે તે મરે છે કે જીવે છે તે તો આપણે જુલો જ મળ્યા” — ડીટકટીવની નજર તેના હાથ ઉપર જ હતી તેને દીવાલની ફાટની અંદર આવેલી એક બેદી ચાંપ દાખી આધા દીવાલ ખસી અને તેઓ બેઠે જણા અંદર દાખલ થયા.

તેઓએ ત્યાં જોયું તો ડીટકટીવ નજરે નહિ પડ્યો. આથી અખદુલ અજબજબ થઈ ગયો અને જોણ્યો કે “અરે મહોજતસીંગ તો ગુમ થઈ ગયો હવે ડીટકટીવે જોયું કે કંઈપણ ડાળ ક્યાં વગર છુટકારો નથી, તથા તેને આખા મહોજતસીંગના જેવો સાદ કહાડી અજબજબીમા આવી ગયો હોય તેમ જોણ્યો. “શું ? શું ? તે ગુમ થઈ ગયા ? કોઈ દીવસ પણ એમ ન બને ચાલ બરોબર શોધ કર્યો.” આટલું જ જોલી તે ત્યાં સાથે સાથે શોધ કરવા લાગ્યો, પણ કંઈ વળ્યું નહિ.

આથી અખદુલ અજબજબ થઈ ગયો અને જોણ્યો કે “ચાલ સરદારને જલદી ખબર આપી દઈએ” અખદુલ તુરંત જ બહાર આવ્યો તેની પુઠ શેરશાહ પણ આવ્યો અખદુલે ગાડી ચાલુ કરી અને નકલી મહોજતસીંગે તેની બાજુમા જગ્યા લીધી તેઓ મજગામ તરફ આવી પહોંચ્યા અને એક ચાર માળવાલા મકાન આગળ મોટર થોભી.

તેઓ ત્રીજા માળ ઉપર ગયા, ત્યાં અખદુલે ત્રણ ટકેરા માર્યા પછી તેને નકલી મહોજતસીંગને રહ્યું કે તારા મોંહ ઉપરથી જુઓં હિતાર પણ તેણે તેમ નહિ ક્યું. અખદુલે વિચાર્યું કે તેને જુઓં હિતારોં હશે. અંતે બારણું જોણ્યું અને તેઓએ રૂમ વતાવી એક કાલા પડદાથી શણગારેલા ઓરડામાં દાખલ થયા ત્યાં ટેબલ આગળ ખુરસી ઉપર એક વ્યક્તિ બેસી કંઈ લખી રહી હતી તેના મોંહ ઉપર જુઓં હતો, તે કંઈ કદાવર તેમજ મધ્યમ વયનો હોય એમ લાગ્યું. નકલી મહોજતસીંગે વિચાર્યું કે જે કંઈ અખદુલ કરે તે પ્રમાણે કરવું. તે અખદુલ કંઈપણ ક્યાં વગર તે વ્યક્તિના જમણા હાથ ઉપર એક ખુરસી ઉપર બેઠો આ જોઈ નકલી મહોજતસીંગ અખદુલની સામે એટલે પેલી બેદી વ્યક્તિના દાખા હાથ ઉપર બેઠો. તેના દાખા હાથ ઉપર એક ખારી હતી તે ઉપર કાળો પરદો લટકતો હતો.

હજી અંધારું હોવાને લીધે સરદારની ટેબલ ઉપર ટેબલ લેંપ બળતી હતી અને કાળા પરદાને લીધે હજી રાત્રીજ હોય એમ લાગ્યું, ત્યાં તેઓ બે મીનીટ ચુપ બેઠા પછી પેલી બેદી વ્યક્તિ ઉર્ફે સરદારે એ બેઠે આવ-

૨૬] "ફેવરીટ" માં આવતી જાહેરાત બીજા ૧૦ માસીકા જેટલી અસર કરે

નાર વ્યક્તિ ઉપર નબર કરીને નક્કી મહોબતસીંગ તરફ નબર કરી તરતજ ચમક્યો, જાણે તે ચેતી નહિ ગયો હોય કે તે મહોબતસીંગ નથી પણ ડીટેક્ટીવ શેરશાહ છે, પણ નહિ, પેલો સરદાર અખદુલને ઉદેસીને બોલ્યો અખદુલ આજે તો મદારી સામે કાયદાનો લંગ થયો છે આજે મહોબતસીંગે મોંઠ ઉપરથી યુખો ઉતાર્યો નથી.

અખદુલે મહોબતસીંગના મોં ઉપર જોયું તો યુખો જેમનો તેમજ હતો. "કેમ મહોબતસીંગ ? મેં તને રૂમમાં દાખલ થવા આગમજ થું કહ્યું હતું કેમ શુદ્ધિ છે કે નહિ ?

અંતે મહોબતસીંગે મોંઠ ઉપરથી યુખો ઉતાર્યો એટલામાં અખદુલે સરદાર સાથે વાત કરવા માંડી એટલે બેઉનું ધ્યાન મહોબતસીંગ ઉપર ગયું નહિ. તે બોલ્યો કે-સરદાર સાહેબ આજે એક બહુજ દલગીરીના સમાચાર લાવ્યો છું.

"ચાલ વળી થું છે ?"

સાઓનાં દરેક જાતનાં દર્દો માટે જગમશાહુર
સર્વોત્તમ શક્તિવર્ધક દવા

મહિલા જીવન

વધરે પડતો કે અનિયમિત અટકાવ, પ્રહર, લોહીવા, રૂદ્ધેષ, શરીરનું ધોવવું, પેદુમાં થતો દુઃખાવો, કમરમાં થતી કાટ, છાતીમાં ગભરામણ થવી, જીવ બળ્યા કરવો, બેચેની, ઝીણો તાવ, અશક્તિ, હીસ્ટીરીયા, જ્ઞાનતાંતુઓનો નબળાઈ, ગોળો ચઢવો, મથું કાયમ દુખ્યા કરવું, હાંફ ચઢવી, અન્ન પર અરૂચી, ઉલ્ટી, ખાંસી, રતવા, ઝાડાની કમજીયાત, ગર્ભાધાનમાં વિઘ્ન ઈ. દરદો માટે અકસીર પુરવાર થયેલ છે. સુવાવડ પહેલાં યા સુવાવડ પછી યા સુવારોગમાં આપવાથી શરીર તંદુરસ્ત અને રૂઝ પુરૂ બને છે. ડૉ. રા. ર), ત્રણ સીસીના રા પા, ટ. ખ. ગુદુ. રજી. ટ્રેડમાર્ક 'જેનસ' નં. ૩૦૨, દરેક શહેરમાં જાણીતા દવાવાળાને ત્યાં મળે છે.

બનાવનાર:—જે. એન. શેઠના. નડિયાદ.

હિંદુસ્તાનના સોલ એજન્ટ:—ચીમનલાલ પો. શાહ.

ગોવિંદ બીહારી, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ ૨.

ખુબ મરાઠ ખેંચવાની યુક્તી છું ? આ 'વાતો વિશાગ'માં જાહેર ખખર આવે [૨૭]

‘સાહેબ આપણા ભેઠી મકાનમાંથી ડીટેક્ટીવ શેરશાહ ગુમ થયો છે.’

‘આ વાત ચાલતી હતી તે વખતે નકલી મહોબતસીંગે ખીસામાંથી સીગારેટ કાઢાડીને ચેતાવી અને તેનો ખુબ ધુવો પોતાના મોંહ આગળ ઢિડાર્યો.

“શું ? શું બોલ્યો ડીટેક્ટીવ ગુમ થયો છે ?” તમે બેઉ ગદ્દા શું કરતા હતા ? જો તે ડીટેક્ટીવ આપણા હાથમાં પાછો નહિ આવે તો તમારો બેઉનો હું—” તે આટલું બોલી એકદમ અટકી ગયો કારણ કે તે બાહોશ હાવગીરની નજર નકલી મહોબતસીંગ ઉપર પડી, તે તરતજ ચેતી મયો હોય તેમ પોતાની બોંચમાં છુપાવેલી પીસ્તોલ બહાર કઢાડી.

આ આગમજ બાહોશ ડીટેક્ટીવ ચેતી ગયો અને જાણી લીધું કે સરદારને ખખર પડી ગઇ, કે તે મહોબતસીંગ નહિ પણ શેરશાહ છે. તેથી સરદારની આગમજ તેને પોતાની પીસ્તોલ ટેબલ લેંપ ઉપર ટાંકાને મારી આથી લેંપના ટુકડે ટુકડા થઇ ગયા. અને આખા ઓરડામાં અંધકાર થઇ રહ્યો આ તકનો લાભ લઇ ડીટેક્ટીવના દાખા હાથ ઉપર આવેલી ખારીમાંથી તે બહાર પાલી ઉપર આવ્યો અને તેની બાજુમાં આવેલા નળ ઉપરથી તે સડસડાત નીચે ઉતરી ગયો અને જ્યાં પેલી મોટર ઉભી હતી ત્યાં જઇ તેમાં ચઢી બેઠો અને ત્યાંથી તે અદ્રશ્ય થઇ ગયો.

એટલામાં સરદાર તથા પેલો અખદુલ નીચે આવી પહોંચ્યા, અને પોતાની મોટર પોતાની દ્રષ્ટિ આગળથી અદ્રશ્ય થઇ જતી જોઈ તેઓએ આમ તેમ નજર ફેરવી પણ એટલામાં ક્યાંએ ખીજ મોટર નહતી. અખદુલને તો સુધ્ધિ પણ ન હતી કે આ શું બન્યું પણ પછી જ્યારે તેને ખખર પડી ત્યારે તે અજાણીમાં ગરકાવ થઇ ગયો.

પ્રકરણ—૧૯ મું.

જ્યારે લુકમાન શુદ્ધીમાં આવ્યો ત્યારે તેને જોયું તો પોતે એક વેગપુર્વક ચાલતી મોટરમાં હતા. તેને પાછલી સીટમાં હાથ પમ બાંધીને જેમ એક હેવાનને નાંખે તેમ નાંખવામાં આવ્યો હતો. તે મોટરની આગલી સીટ ઉપર બે વ્યક્તિ બેઠી હતી અને કંઇ મંદ મંદ વાતો કરતી હતી. લુકમાને વિચાર્યું કે જો હું જાગ્રત થયો છું એમ જાણશે તો પાછો મને તેઓ બેસુદ્ધ બનાવશે એવા વિચારે તે આંખ બંધ રાખી હવે શું બને

તે જોવા આતુર બન્યો. તેઓની મોટર ખૂબ વેગપૂર્વક મુંઝમું ચલાવી પરામાં દોડતી હતી. કોઈને કંઈ માલમ ન પડે એ માટે મોટર ઉપર ધમધમ નાખવામાં આવ્યું હતું. લુકમાનને ખબર ન હતી કે તેઓની મોટર ક્યાં દેડે છે, કારણ કે તેને સીટ ઉપર નહિ નાખતાં સીટની નીચે નાખવામાં આવ્યો હતો. આખરે કંઈક કલાકો સુધી દોડ્યા પછી અંતે તે મોટર થોભી તેમાંથી બેઠે બદમાશ ઉતરી પડ્યા અને આળુઆળુ જોવા લાગ્યા ત્યાં કોઈ નહીં હતું એમ તેઓએ ખાત્રી કર્યા પછી લુકમાન આગલ આવ્યા. “ચાલ ઉઠાવ એ હરામખોરને” ‘પણ પહેલે તે રસ્તો મોકળો કર’ તે અમદુલ ત્યાંથી ચાલતો ચયો ત્યાંથી થોડાક પગલાં ચાલ્યા પછી તેને ચોમેર નજર ફેરવી પછી તેને એક મોટા વડના ઝાડથી ત્રણ કદમ આગલ ચાલી તે બે કદમ જમણી તરફ વળ્યો અને તે ભોંય ઉપર બેસી જઈ પોતાના ખીસામાંથી ખંજર કાઢી તેને રસ્તો ખોદવા માંડ્યો. આ બધું લુકમાન જોયા કરતો હતો તેને થોડાક હિંડો ચાર ફુટ જેટલો ચોરસવાર ખાડો ખોદ્યો અને એક બેઠી દાર (‘મારણું’) ખોદ્યું અને તેને તેમજ પડતું મેલી મહોબતસીંગ નજદીક આવ્યો. “ચાલ હવે એને ઉઠાવ” તેઓએ બે જણ મલી લુકમાનને કહ્યો અને પેલા બેઠી દાર આગળ આવી નીચે સીડી ઉતરી તેઓ અંદર આવ્યા ત્યાં ખુબ અંધાર હતું તેથી અમદુલે ખીસામાંથી ટોચ કહાડી અને તેની મદદથી આગલ ચાલવા માંડ્યું. થોડા વારમાં બેઠે જણા ઠાકી ગમલા હોવાથી લુકમાનને નીચે ભોંય ઉપર મૂકી દીધો અને બેઠે જણા જરા વાર વિસામો લેવા હિલા.

“ચાલ કામ ફત્તેહ થયું એક ગયો તો ગયો પણ બીજો તો આવ્યો ?”

“જા જા, તે ક્યાં ને આ ક્યાં તે એક બાહોશ ડીટેક્ટીવ અને આ તો નીચ નોકર.”

આ સમજી લુકમાન ચમક્યો અને તેને વિચાર્યું કે જો શેરશાહ છુટો હશે તો હું પણ જરૂર છુટીશ. તે આ વિચાર કરતો હતો એટલામાં તે બદમાશોએ તેને કહ્યો અને ત્યાંથી પાછું આગલ વધવા માંડ્યું. તેઓ બીજો પા એક કલાક ચાલ્યા પછી એક ઉજમસ વાલી જગ્યે આવ્યા અને સીડી ચઢી ખુલ્લી જગ્યામાં આવ્યા. લુકમાને જોયું તો તેને એક કીલ્લો નજરે પડ્યો તે કીલ્લો તદ્દન પડતલ હાલતમાં હતો તેઓએ પાછો લુકમાનને ભોંય ઉપર મુક્યો અને પાછા કંઈ વાતમાં પડ્યા ત્યારે લુકમાને ચારે બાજુ પોતાની દ્રશ્તી ફેરવી જોયું તો ચોમેર ખુલ્લું આકાશ દીશ્યું.

આપી તે મહારામે તેનું કારણ જોઈ કે તેને છુપે માર્ગે એક ટાપુ ઉપર લાવી નાંખ્યો હતો તે છુપો માર્ગ તેઓએ નદીની તલેટીમાંથી બનાવ્યો હતો. અને એ માર્ગ લડાઈના વખતમાં ન્યારે આ કિલ્લો વપરાતો હતો ત્યારે દુશ્મનથી બચવા બનાવ્યો હતો. તે લડાઈ પછી આ કિલ્લાની કાંઈને જરૂર નહિ જણાઈ તેથી તે પડતલ થઈ પડ્યો. તે નદીની આબુખાબુ હાલમાં જંગલી જાત વસવાત કરી રહી હતી અને તેઓ એમ માનતા કે આ કિલ્લામાં ભૂત છે કારણ કે કોઈ કોઈ વખતે ત્યાં માણસોના હીલચાલ નજરે પડી હતી, કોઈ કોઈ વખતે તો ભય કર ફાફીયારી પણ સંભલાતી હતી એમ એ લોક કહેતા, પણ ખરે ! તેઓ 'જંગલી તે જંગલીજ' તે ખીચારાઓને શું ખખર કે તે તો ઉઠાવગીરોનું ધામ છે. આવા ભૂત ડાકણના ખ્યાલથી ત્યાં કોઈ જવાની હીંમત પણ નહિ કરતું. હવે તેઓ લુકમાનને ઉપાડી કિલ્લામાં લાવ્યા તેઓ એક એક પછી એકા બયાનક ઓરડા વતાવી લુકમાનને એક ઓરડામાં નાખ્યો અને મહોબતસીંગને તેની સંભાલ રાખવા કહી તે અબદુલ છુપે માર્ગે પેલી મોટર આગળ પાછો ફર્યો પણ ત્યાં તેને પોતાની અજાણ્યી વચ્ચે જોયું તો મોટર ગુમ થઈ ગઈ હતી.

પ્રકરણ—૧૮ મું.

હવે આપણે ડીટેક્ટીવ શેરશાહની વાત કર્યે. જેવો ડીટેક્ટીવ સરદારના ઘરમાંથી ઉઠાવગીરોની મોટર લઈ નાઠો હતો પછી તેને પોતાની મોટરને વલાણ આપી તે એક હોટલ આગળ ઉભી રાખી ત્યાં પેટ ભરતો નાસ્તો કરી તે પાછો બહાર આવ્યો અને તે મોટર ત્યાંજ રાખી તે પગે ચાલતો સરદારના ઘર આગલ આવ્યો, એટલામાં એને જોયું તો એક વ્યક્તિ સરદારના ઘરની સીડી ઉપર ચઢ્યો આ વ્યક્તિને ડીટેક્ટીવે મહોબતસીંગ તરીકે તુરંતજ પીછાનો લીધો, શેરશાહ તરતજ ચેતી ગયો કે પોતાની શું દશા થઈ હતી તે સરદારને કહેવા આવ્યો હશે. તે ઉતાવલે પગલે ચઢી ગયો, તેને જોઈ શેરશાહ પણ તેની પુઠે ગયો. તે મહોબતસીંગ જેવો ત્રીજો માલો પુગ્યો ત્યારે તેને બારણા ઉપર ત્રણ ટકારા માર્યા, ડીટેક્ટીવ તેની અંદર જવાની રાહ જોતો ત્યાંજ થોભ્યો, અંતે તે અંદર ગયો પછી

ડીટેક્ટીવ ઉપર ગયો અને ખારણે કાન દબ મહોજતની વાત સમજવા લાગ્યો “આતો મહોજતસીંગ આવ્યો કેમ મહોજત તને શું થયું.”

ત્યાર પછી મહોજતસીંગે શું શું બન્યું હતું તે બધું કહ્યું અને પોતાની હાલત કેવી થઈ પડી હતી તે પણ કહ્યું. આથી સરદારે ડીટેક્ટીવના વખાણ કર્યા અને બોલ્યો કે ‘કંઈ નહિ અબદુલ ધરે આવેલો વાધ આપણા હાથમાંથી છુટી ગયો પણ શીકર નહિ તમે પેલા નોકર લુકમાનને હમણાજ આપણા કીલ્લા તરફ લઈને ઉપડી જાવ અને ખુબ સંભાલજો કે કોઈની નજર નહિ પડે’. આ બધું બોલવું સાંભળી ડીટેક્ટીવ નીચે ઉતરી ગયો અને જ્યાં પેલી મોટર હતી ત્યાં ગયો તેવામાં ડાકજે તેને હાંક મારી.

“કેમ શેરશાહ તમે હમણા ક્યાં છો? કંઈ લાંબે વખતે જણાયા?”— શેરશાહે જોયું તો પોતાનો એક જાતી મીત્ર હતો અને તે ઘણેજ લાંબે વખતે મળ્યો ‘હો હો અજ્ઞાસમીયા તું મળ્યો તે બહુજ સારું થયું, ચાલ તારુંજ કામ છે.’

“હો અબવડી તૈયારજ છું જે ફરમાવો તે કરું.”

“જો હું આ મોટરની પાછલી સીટની અંદર સૂઈ જાવું છું અને તું ફક્ત સીટની ઉપર ગાદી બેસી જોઈને દેખે અને પેલા ચાર માલવાળા મકાન, જો અહીંથી પાંચમું ધર છે. ત્યાં તને મોટર લઈ જવાની અને ત્યાંજ ઉભી રાખવાની છે.” આ મીત્ર ડીટેક્ટીવને સારી રીતે પીછાણતો હતો અને તે તુરંતજ આ ડીટેક્ટીવની ચાલાકી ચેતી ગયો. ડીટેક્ટીવ તુરંતજ તે સીટ ઉપાડી તેમાં સૂઈ ગયો અને પેલાને જે ફરમાવ્યું હતું તેમ કર્યું, પેલી મોટરને ત્યાં ઉભી રાખી તે ત્યાંથી પલાયન થઈ ગયો. ફક્ત થોડીકજ વારમાં સરદારના ઘરમાંથી બધો બહોજત કરી અબદુલ તથા મહોજત એક ટેક્ષીની શોધમાં આવ્યા, પણ તેઓએ અજ્ઞાતની વચ્ચે જોયું તો પોતાનીજ મોટર ત્યાં ઉભી હતી. પણ કંઈ બન્યું ન હોય તેમ તેમાં બેઠે જણા આગલી સીટ ઉપર બેસી ગયા અને તેઓએ બેરીવલી તરફ પોતાના બેઠી મકાન તરફ હાંકાર્યું. તેઓએ બેરીવલીથી લુકમાનને મોટરમાં લેવાનો હતો. તેઓ બેરીવલી આવ્યા અને બેઠે જણા મોટર ત્યાંજ ઉભી રાખી લુકમાનને લેવા ગયા. આ તકનો લાભ લઈ ડીટેક્ટીવે પોતાના ખીસામાંથી પીસ્તોલ કહાડી જરા ઉંચી કરી પીસ્તોલની નલીથી તે સીટને દમ લેવાય એટલી ઉંચી ટેકવી રાખી. ત્યાર પછી પેલા બેઠે જણા લુકમાનને

લેખ આવ્યા અને પાછલી સીટની નીચે એટલે કે જ્યાં આપણા પગને મુક્યે છે ત્યાં મુક્યે કારણ કે જે સીટની ઉપર મુકે તો આવતા જતાની નજર પડે, ત્યાર પછી ધમણ નાખ્યું અને મોટરને પેલા બેદી કીલ્લા તરફ હાંકી મુકી અને તે મોટર ક્યા આવીને અટકી અને ત્યાર પછી શું કયું અને શું થયું તે આગળ વાંચી આવ્યા છીએ. મોટર અટકી ત્યારે તેઓ લુકમાનને ઉપાડી પેલા બેદી માર્ગમાં મોટર ત્યાંજ રાખી અંદર ગયા ત્યાર પછી સીટની નીચે છુપાયલા ડીટેક્ટીવે ખાત્રી કીધી કે એ લોકો ત્યાંથી કૂટે ગયા છે ત્યારે તે સીટ ખાત્રુમાં ખસાડી બહાર આવ્યો અને તેને દુરથી પેલા બેદી માર્ગના દરવાજાને જોઈ લીધો. તે ચાલાક ડીટેક્ટીવને માલમ નહિ હતું કે તેની મોટર ક્યાં છે, કારણ કે તે સીટની નીચેજ કલાકોવેર પડી રહ્યો હતો. તેને જરા પણ નહિ થોભતા જે રસ્તે આવ્યા હતા તે રસ્તે મોટરને વલાણુ આપી તે રસ્તાને તપાસતો તપાસતો આગળ વધ્યો રસ્તાની બરાબર વચ્ચે એજ મોટરના ટાયરના નીસાન હતાં તે જોતો જોતો કયું ગામડું અથવા કયું શહેર આવે છે, ત્યાં પુછપરછ કરી પોતાને મકાને જાય એવી આશાથી તે અંતે એક વસ્તીવાળા વિસ્તારમાં આવી પહોંચ્યો. તેને ત્યાં એક પાત્યા ઉપર “કલ્યાન કોલડ્રોંક હાઉસ” નું લખેલું પાત્યું વાંચ્યું, આથી તે ચેતી ગયો કે તે એકદમ મુંબઈ છોડી કલ્યાન તરફ આવી ચઢ્યો હતો. તેને તે મોટરને તે દુકાન આગલ થોભાડી અને પોતે ક્યે રસ્તે આવ્યો હતો તે જોતો જોતો તે દુકાનમાં જઈ એક ગલાસ અંગુરી શરબત મંગાવી તે ઠંડો થવા બેઠો. તેને તે દુકાનમાં બેઠા બેઠા વિચાર કર્યો કે તે જે રસ્તે આવ્યો હતો તે રસ્તો તેને બરાબર ખ્યાનથી જોઈ લીધો હતો અને મોટરને ક્યાં થોભાડવામાં આવી હતી તે પણ તેને યાદ રાખ્યું હતું. અંતે તે પોતાનું ગ્લાસ પુરું કર્યા પછી મુંબઈ જવા માટે પોતાની મોટરમાં જગ્યા લીધી. મુંબઈ જઈ પુગ્યા પછી તેને પોતાના સાથી સલીમની ખબર કહાડી તેને જણાવવામાં આવ્યું કે તે એકસીડન્ટ થવાથી હોસ્પિટાલમાં પડ્યો હતો. તેથી તેને મલવા માટે તે હોસ્પિટાલમાં ગયો. તેને મલ્યા પછી તે પોતાને મકાને ગયો ત્યાં તેને પોતાના નીમકહલાલ કુતરાને બેઠેલો જોયો. તે ડીટેક્ટીવને ત્રણ ત્રણ દિવસની ઉંઘ તેમજ ભૂખ હોવાથી પોતાને ગમતું ખાઈ પી અને આશા એશ લેવાનો વિચાર કરી તે પથારીમાં પડ્યો. બીજે દિવસે સવારના તે પેલીજ મોટર લઈ પોલીસ સ્ટેશન ઉપર ગયો અને કંઈજ બન્યું ન હોય

તેમ પોતે ત્રણયાર પોલીસ ડીટેક્ટીવને લઈ પેલી જ મોટરમાં દરવા નીકળ્યો અને ત્યારપછી રસ્તામાં તેઓ ક્યાં જઈ રહ્યા હતા તેમજ શું શું બન્યું હતું તેનેથી માહિતગાર તેમને કર્યા. આથી તેઓ ખબરે તેની હુશ્ચારીની વખાણ કર્યા.

અંતે તેઓ કદમાન આવી પહોંચ્યા. ત્યાં પોલીસ સ્ટેશન ઉપર જઈ ત્યાંના ઇન્સપેક્ટરને મળ્યો અને કહ્યું કે હમે ચોક્કસ જગ્યા ઉપર દરોડો પાડવા માંગ્યે છીએ. એમ કહી તે ઇન્સપેક્ટરને પોતાની વાત કહી સંભલાવી આથી ઇન્સપેક્ટરે તુરતજ તેની સાથે આવવાની આજીજ કરી. ડીટેક્ટીવે તે વાત કબુલ રાખવાથી ઇન્સપેક્ટર દશ પોલીસ કોન્સ્ટેબલ સાથે આવવા કબુલ થઈ ગયો. ત્યાર પછી તેઓએ શું શું કરવું તેનો વિચાર થોડોક વખત કર્યા પછી થોડા વખતનો વિસામો લઈ ત્યાંથી પેલી છુપી જગ્યા ઉપર જવા નીકળી પડ્યા.

પ્રકરણ—૨૯ મું.

અંતે તે બહાદુર ડીટેક્ટીવ પોતાના સાથીઓની સાથે તે જગ્યા ઉપર આવી પહોંચ્યો અને પેલા છુપે માર્ગ શોધવા લાગ્યા અને અંતે તે છુપા માર્ગને સેધી કહાડ્યો. હવે આપણે પેલા અખદુલે શું કર્યું તે જોઈએ તેને જ્યારે જોયું કે મોટર ગુમ થઈ ગઈ એટલે તે મનમાં સમજી ગયો કે કોઈએ પણ હમારા ઉપર છુપી નજર રાખી હશે અને તેને આપણો છુપે માર્ગ જોઈ લીધો હશે, તેથી તે ગભરાટનો માર્યો પાછો મહોબત-સીંગ આગળ છુપે માર્ગે જઈ પહોંચ્યો અને પોતે શું જોયું અને તેથી તેને શું વિચાર આવ્યો એ કહી સંભળાવ્યું. આ વાત સાંભળી મહોબત-સીંગ ગભરાટમાં પડ્યો કે હવે શું કરવું, સરદારને આ વાતની ખબર પણ કેમ આપે ? કારણ કે તેઓ પાસે મોટર પણ નહિ હતી, એટલે બેઠે જથ્થા નાચાર થઈ પડ્યા. અને હવે શું કરવું તેની યુક્તિ કરવા વિચારમાં પડ્યા.

અંતે મહોબતસીંગને એક વિચાર સુજ્યો તે અખદુલને લઈ કિલ્લાના બોંબરામાં ગયો, ત્યાંથી તેને જેટલો દારૂગોલો હતો એટલો તે બધો સામટો કરી તેમાં જાત જાતની ચીજો મુકી તેનો એક ભયંકર બોંબ બનાવ્યો અને તેની સાથે એક વાયરનું જોડાણ કર્યું અને તે બોંબથી પેલા બેઠે

માર્ગને ઊંડાની મુકવાનો વિચાર કર્યો, અને વાયરના એક છેડાને કિલ્લામાં રાખ્યો કે તેઓ ત્યાં બેઠા બેઠા તે વાયર સળગાવી નદી માર્ગે છટકી જવાનો વિચાર કર્યો અને તેવીજ રીતે બધી તૈયારી કીધી.

એટલામાં ત્યાં બેઠી માર્ગને રસ્તે કોઇનો ચાલવાનો અવાજ તેઓના કાને પડ્યો. તેઓને લાગ્યું કે એક કરતાં જરૂરી માણસો આવી રહ્યાં છે, તેઓએ તુરંતજ પેલો વાયર સળગાવ્યો અને નદી તરફ નહાસવા માંડ્યું અને બીયારા લુકમાનને તેવીજ હાલતમાં નાંખી ગયા. હવે આપણે ડીટેક્ટીવની તરફ નજર લાંબાવ્યો. જ્યારે તેઓએ બેઠી દરવાજો શોધ્યો કે તેઓ ખૂબ સંભાળથી અંદર ઉતરવા માંડ્યું પણ અંદર ખૂબ અંધકાર હતો એટલે ડીટેક્ટીવે પોતાની ટોચ લાઈટ સળગાવી અને આગે કુચ કરવા માંડી.

તેઓ અજાણતા ઠોકાતા લગભગ પંદર મીનીટ એક સરખું ચાલ્યા, એટલામાં બધાને કંઈ ચીજ બળતી હોય એવો વાસ આવ્યો. એટલામાં ડીટેક્ટીવની નજર કંઈ ચકચકાત ચીજ ઉપર પડી તેથી તે ઝડપથી તે ચીજની નજીક ગયો અને જુએ છે તો ત્યાં એક વાયર બળી રહ્યો હતો તેને મોટેથી ખૂમ પાડી "અરે આપણું હવે આવી બન્યું, આપણે અત્રે આવ્યા હોય તેની બજાર તેઓને પડી ગઈ છે તેઓએ આપણને મારી નાખવા માટે અત્રે બોમ્બ ગોળવ્યા છે, પણ તે બોમ્બ ક્યાં હશે તે આપણે કેમ જાણીએ?" તેને ચો નરક પોતાની લાઈટ ફેરવી પણ કંઈ ચીજ નજરે પડી નહિ અંતે તેને સમયસૂચકતા વાપરી પોતાના ખીસામાંથી છરી કાઢી તે વાયર જ્યાંથી સળગી રહ્યો હતો ત્યાંથી કાપી નાખ્યો અને તેને બોમ્બથી છુટા કર્યો આ જોઈ બધા અચરત પામ્યા અને ડીટેક્ટીવનો સર્વ કોઈએ ઉપદ્રવ માન્યો કારણકે બધાજ મોતના ડાચામાં આવી પહોંચ્યા હતા પણ જાહોશ ડીટેક્ટીવની ચાલાકીથી સર્વ કોઈ બચી જવા પામ્યું.

ડીટેક્ટીવે હવે બધાને ઉતાવળ કરવા કહ્યું કારણકે આ કાવતરું કર્યો પછી ઉઠાવગીરો નાસી છુટશે. અંતે ખૂબ ચાલ્યા પછી ખૂલ્લી જગ્યામાં આવ્યા ત્યાં તેઓની નજર કીલ્લા ઉપર પડી અને તેઓ ત્યાં જઈ પહોંચ્યા અંતે તેઓ કીલ્લામાં દાખલ થયા.

જેવા તેઓ કીલ્લામાં દાખલ થયા ત્યાં કોઇનો અવાજ આવ્યો તેઓએ બધાએ કાન ડિંચા કરી સાંભળવાનો કોશિશ કરી ત્યાં તેઓના કાન ઉપર ખુલ્લો અવાજ આવ્યો તે કંઈ કમલીને બોલી રહ્યો હતો તેઓ જે તરફથી

એ અવાજ આવતો હતો તે તરફ દોડ્યા અને ત્યાં તેઓએ સમજ્યું 'અરે કામ મને બચાવો' તેઓ એક નજદીક જઈ પહોંચ્યા અને જુએ છે તો એક માણસ જમીન ઉપર પડી ખૂમાખૂમ કરતો હતો તેની નજદીક જઈ જોયું તો તે લુકમાન હતો એમ ડીટેક્ટીવે જાહેર કર્યું તેઓએ તેને બાંધન અવરથામાંથી છુટો કર્યો પછી તે લુકમાન સારી હાલતમાં આવતાં બોલ્યો કે તે ઉઠાવગીરો નદી માર્ગે પલાયન થઈ ગયા છે.

ડીટેક્ટીવ નદી તરફ તુરતજ દોડ્યો અને ત્યાં જઈ જોયું તો કંઈ પણ નીસાન જણાઈ નહિ, એટલે તેને વિચાર્યું કે તેઓ ખુબ દૂર નીકળી ગયા હશે માટે તે પાછો કીલ્લા તરફ ફર્યો.

પ્રકરણ - ૨૦ મું.

હવે આપણે કીલ્લામાંથી નાહસી છુટેલા બદમાશો તરફ નજર લાગાવ્યો તેઓ જેવા કીનારે આવ્યા ત્યારે તેઓ ખૂબ ઝડપથી દોડવા લાગ્યા અને તેઓ કામના ધર આગળ એક મોટર ઉભી હતી તેઓ તેમાં ચઢી બેઠા તે મોટરના માલિકે આ બનાવ જોઈ 'ચોર ચોર'ની ખૂબ પાડી પણ બધું ફાકત.

તે જીવ ઉપર આવી ગયલા ઉઠાવગીરો કામની પણ દરકાર કર્યા વગર પુર ઝડપે કલ્યાન તરફ હંકારી મુક્યું અને ત્યાં એક દુકાનમાંથી સરદાર ઉપર ફોન કર્યા અને આ બનાવની ખબર આપી. સરદારે તેઓને વલતા જવાબમાં જણાવ્યું કે હું અત્રેથી આપણી ટોલીના માણસો સાથે આવું છું તમે બેઠે જણા ત્યાં પાછા જઈ તેઓને કંઈ પણ વધું કરતા અટકાવો તેઓ બેઠે જણ પાછા પેલી મોટરમાં ગયા અને નદી કીનારે જ્યાં તેઓનો બોટ પડી હતી તેમાં બેસી પાછા કીલ્લા તરફ આવી પહોંચ્યા. હવે બીજા બાજુ ડીટેક્ટીવે પોતાના સાથીઓને તે કીલ્લાની ઝડતી લેવા જણાવ્યું. તેમજ પોતે પણ તેમ કરવા માંડ્યું ત્યાં તેઓએ કીલ્લાનું ભોયડું શોધી કહાડ્યું અને ત્યાં દીવામાં કંપારી છુટે એવા દેખાવો જોયા. ત્યાં દીવાલ ઉપર સાંકલથી બાંધેલા માણસોના હાડપીંજરો લટકતાં હતાં તેમજ કેટલાક તુટીને જમીન ઉપર પડ્યાં હતાં, તેમાં કેટલાક તો જીવતા માણસો હતાં તેઓ પણ બૂખમરાથી મરણતોલ સ્થિતીમાં હાડપીંજર જેવાજ થઈ રહ્યા હતાં. તેઓએ આ નહિ જોઈ શકાય એવો દેખાવ

પોતાની નજરથી તુરતજ દુર ક્યો અને બધાને છુટા કર્યા તેમાં તુરતજ ડીટેક્ટીવની નજર એક ઝોરત ઉપર પડી તે ઝોરતે એએને જોઈ એક મોટી ચીસ પાડી. શેરશાહે તે ઝોરતને તુરતજ નીચે ઉતારી તે ઝોરત કાઢજ નહી પણ આપણી વાર્તાની હીરોયન શાન્તુજ છે એમ ડીટેક્ટીવે જાહેર કર્યું. તેની હાલત પણ થોડાક દીવસમાં મરી ગય તેવી થઈ ગઈ હતી. જેઓ જીવતા હતા, તેઓએ આ લે કાને જોઈ જીમ ખરાડ કરી મુક્યું. આ ધમાલમાં પડ્યા હતા. એટલામાં કેમના પાછલથી અવાજ આવ્યો—“ચલાવ બધા જણા હાથ ઉંચા કરો હમે તમારો પણ એવોજ હાલ કરવા અત્રે આવી પુગ્યા છીએ, જો કાંઈ પણ જરાકખી હીલચાલ—”

એટલામાં એક પોલીશ કોન્સ્ટેબલે પોતાની પીસ્તોલ તરફ હાથ લંબાવ્યો પણ ‘ધડાક’ કરી એક અવાજ થયો અને તુરતજ તે ગરીબ બાપડો પોલીશ ઠગલો વણી એક કારમાં ચીસ સમેત જમીન ઉપર પડ્યો. તુરતજ બધા પોલીશ કોન્સ્ટેબલ તેમજ ડીટેક્ટીવ અને ઇન્સ્પેક્ટરે આ બનાવ જોઈ તેઓનો આવો હાલ નહિ થાય કરી તુરતજ તે બદમાશોના ચેતાવ્યા મુજબ હાથ ઉંચા કર્યા, ડીટેક્ટીવે તેમજ પોલીશ ઇન્સ્પેક્ટરે તુરતજ આ બેઉ બદમાશોને એકને અજદુલ તેમજ બીજાને મહાજતસીંગ તરીકે તુરતજ પીછાણી લીધા.

“જા અજદુલ તું બધાની પીસ્તોલ તારે સ્વાધીન હઈ લે હું તેઓને આ મારી બેઉ પીસ્તોલથી અટકાવી રાખીશ”

ફરમાવ્યા પ્રમાણે અજદુલે ઝપાઝપ બધાની પીસ્તોલ લેવા માંડી. “હું ફરીયા બધાને ચેતાવું છું કે જો કાંઈ પણ—

‘ધડાક’ તેનું બોલવાનું અધુરુંજ રહ્યું કારણકે તેજ વખતે ડીટેક્ટીવે અજદુલને રોકાયલો જોઈ તે તકનો લાભ લઈ તે બદમાસ અજદુલ ઉપર ગોલી છોડી “ધડાક ધડાક ધડાક” ચાલુ પીસ્તોલમાંથી અવજો આવ્યા તે બદમાશના હાથમાં બે પીસ્તોલ હતી તેમાંથી તેને આંખ વીચી ડીટેક્ટીવ ઉપર ગોલી છોડી ડીટેક્ટીવના માથાની પાસેથી અવાજ કરતી ગોળી પસાર થઈ ગઈ તેમજ એક ગોળી તે ડીટેક્ટીવના પીસ્તોલવાળા હાથમાં લાગી અવાજ સમેત પીસ્તોલ જમીન ઉપર પડી, પણ હજી વધુ ગોળી છોડે તે આગમજ બહાદુર પોલીશ ઇન્સ્પેક્ટર તે બદમાશ તરફ ધસી ગયો અને તેને લમણામાં એક એવો મજબુત મુઠ્ઠો લગાવ્યો કે તે બદમાશ ગાળના બદ શબ્દ

૩૬] બહેરબખરવાળા અમને મદદ કરે છે. તમારી જરૂરીયાત રેલા એમને યાદ રહે.

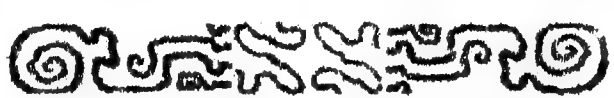
ઉચારતો જમીન ઉપર પડ્યો. પુરતજ બધા સીપાઇઓ તેની ઉપર ધસી ગયા અને તેને બેડીથી જકડી લીધો.

હવે બીજી તરફ બીજી બાજુ સરદાર પોતાની ટોળીના બધા માણસો સાથે પેલા છુપા માર્ગે આગળ આવી પહોંચ્યો. અને તે છુપા માર્ગનું દાર બોલી અંદર ચાલવા માંડ્યું, તેઓ બધા છુપા માર્ગમાંથી રાત દીવસ પસાર થયલા હોવાથી તેઓને બતીની કાંઈ જરૂર હતી નહિ, માટે તેઓએ બતીની મદદ વગર ધસારાખંધ ચાલવા માંડ્યું, હવે તેઓ જ્યાં પેલા બોમ્બ પડ્યો હતો ત્યાં આવી પહોંચ્યા.

એટલામાં તેઓની ટોળીના એક માણસનો પગ બોમ્બ સાથે અથડાયો. આથી બોમ્બ સામેની દીવાલ સાથે જોરથી અથડાયો. આમ અથડાતાની સાથે એક મહોટો ધડાકો થયો અને તે ધડાકાની સમેત તે છુપા માર્ગના કુડચે કુડચા ઉડી ગયા અને તે સાથે સરદાર તથા તેના બધા સાથીઓની ત્યાં જીતતી કબર થઈ ગઈ.

કહેતી છે કે “ખાડા ખોદે તે પડે” અને તેવુંજ થયું તેઓએ ખીખનો જાન લેવા બોમ્બ ગોળવ્યો હતો પણ ઉઘડું તેઓનાજ સરદારનો તથા તેનાજ આદમીઓનો જાન ગયો.

હવે બીજી બાજુ ડીટેક્ટીવ સાન્તાને ઉપાડી તેમજ મહોબતસીંગને કેદી બનાવી તેઓ જે વખતે બહાર આવ્યા તેજ વખતે આ ધડાકો થયો પણ તે ધડાકો ક્યાં થયો તેની કોઈને સમજ પડી નહિ, પણ તે વાતને પડતી મેલી તે છુપા માર્ગને રસ્તે બહાર નીકળવા આવ્યો પણ ત્યાં જુએ છે તો તે માર્ગ ચુરે ચુરો થઈ ગયો હતો. જાણે ત્યાં ધરતીકંપ થયો હોય તેવો દેખાવ ત્યાં થયો હતો, આખરે ડીટેક્ટીવ તે બધા સાથે બોટમાં બેસી કુલ્યાણ ગયો અને ત્યાંથી તે ભારતી મોટરે મુંબઈ ગયે, અને બીજો દીવસે પેલા મહોબતસીંગને કોર્ટમાં ઉભો કર્યો અને કોર્ટમાં તેની પાસે બધી વાત માંગી લીધી અને તેને બધી વાત નીચે પ્રમાણે કોર્ટમાં રજુ કરી.

પ્રકરણ—૨૨ મું.

જ્યારે મહોબતસીંગે જોયું કે હવે બધું બલાશ થઈ ગયું છે તો પછી હુશ્યારી મારેલી નકામી છે માટે બધું કહી દેવાની હીમત કાધી. તેને મેજ-સ્ટ્રેટ આગલ કહ્યું કે હું પહેલે એક મીલ કામદાર હતો અને ત્યાં મેં સારી નોકરી કેટલાક વરસ બજાવ્યાથી ત્યાં મને વિવીંગ માસ્તરનો જગ્યા મળી

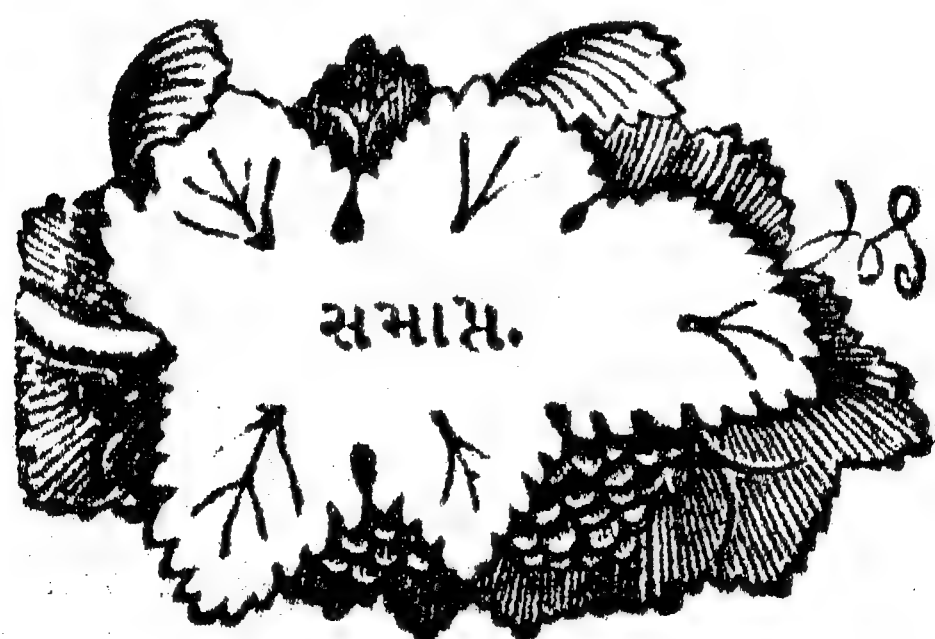
હતી અને હું તેમજ મહારા બચ્ચાં છોકરાં સાથે સુખી હતો. પણ એક બદબખ્ત દીવસે હું રાત પાલી મીલમા જતો હતો એટલામા એક ગરીબ માણસ બીખારી જેવી અવસ્થામા મારી પાસે આવી મને મુસલમાની ભાષામા કહેવા લાગ્યો કે 'જો બાપુ તુ ખરો દયાળુ હોય તો મને મદદ કર.' હું સમજ્યો કે એને કંઈ પૈસા ખાવા માટે જોઈતા હશે આમ વિચાર કરતો હતો એટલામા તેને બોલવાનું પાછું શરૂ કર્યું 'ત્યાં મહારો બાપુ ભુખમરાને લીધે ખાહોશ થઈ ગયો છે માટે એને હિચકી ધર લઈ જવા મુજ ગરીબને મદદ કરશે તો અલ્લામીયા તમોને મદદ કરશે.' મને દયા આવી તેમજ મને મીલમા જવાનું મોડું ન થતું હતું એટલે એ વાત ખરી માની હું તેની સાથે ગયો. તે મને ખૂબ ખૂબ દૂર લઈ ગયો પછી એક અંધારી ગલીમા આવ્યા પછી સામેથી કોઈ બે સખસ આવી રહ્યા, હજી હું વિચારમાં લોટાયલો હતો કે હજી કેટલું દૂર જવાનું હશે અને પેલો બિચારો ક્યાં પડ્યો હશે. પેલા બેઉ સખસ હમારી નજદીકમાં આવ્યા હું સમજ્યો કે તેઓ હમારી બાળુમાંથી પસાર થઈ જશે પણ હજી હું કંઈ કરું તે આગમજ તે બેઉ સખસ મારી ઉપર તુટી પડ્યા. મને એક સખસ ફટકો મથામા લાગ્યો મારી આંખે અંધારા આવ્યા મહારા પગ ગુડબમાંથી વળી ગયા અને ત્યાર પછી શું થયું તે હું જાણી ન શક્યો, પણ જ્યારે હું સુદોમાં આવ્યો ત્યારે જે બદમાશ મને પહેલે બોલાવા આવ્યો હતો તે બદમાશ મહારી સારવાર કરવા પડ્યો હતો, મને એક ગંદી ખાટલી પર સુવાડ્યો હતો મારા માથામાં ઘોડા મારતા હતા. તે બદમાશ કોઈ નહિ પણ તે આ હીટકટીવના હાથ ઉપર માર્યો ગયલો અબદુલજ હતો! તેઓ મને એક બેરીવલી લઈ ગયા હતા. એ લોકોની રીતભાત તેમજ વર્તણૂકથી મને માલમ પડ્યું કે તેઓ એક બદમાશ સરદારની ટોળીના માણસો હતા ત્યાર પછી મને જણાવામાં આવ્યું કે તેઓનો સરદાર કે જે કાટ નીચે મરી ગયો તેજ મને બીજે દીવસે મલવા આવ્યો, કેટલાક બીજા બદમાશો પણ તેની સાથે આવ્યા હતા તેને મને બહુજ મીઠા સરોદમા જણાવામાં આવ્યું કે આ ટોળીમાં મને જોડાવું પડશે અને જો સરસ કામ બજાવશે તો હુશ્યારીની બક્ષીસો મલશે તેમજ મહારાં ખાચડી છોકરાંને નીહાલ કરવામાં આવશે, પણ જો આ વાત કબુલ ન રાખવામાં આવે તે તને તેમજ તહારાં ખાચડી છોકરાંને મારી નાખવામાં આવશે, તેમજ મારું ધરખાર તોડી નાંખી પૈસા ટકા લુટી લેવામાં આવશે તે સરદાર

રના દેખાવ ઉપરથી જણાઈ આવતું કે તે એક જુસ્સાદાર તેમજ દેખાવમાં હંચો તેમજ તેની આંખો કહી આપતી કે આ માણસમાં કંઈ પણ જાતનો પાવર છે. તેનું બોલવાનું કાઈ પણ માણસને ધાર્તી બેમાટે જેવું હતું. એની આ ધમકાયા મેં વિચાર કર્યો કે મને મીલમાં કામ કરવા બીલકુલ ગમતું નથી અને બીજી બાજુએ એને મને તેમજ મહારા બાયડી છોકરાને મારી નાંખવાની ધાતકી ભરી બીલક આપી હતી, મને પૈસાનો લોભ હતો આથી મેં વિચાર કરી તેઓની ટાળીમાં બેડાવાનું કબુલ કરીધું.

હવે બીજી બાજુ શાન્તુને સારી જેવી ડોક્ટરની સારવારમાં રાખ્યાથી તેમજ સારો ખોરાક આપ્યાથી પહેલેના જેવી બની ગઈ, તેમજ બાહોશ ડીટેક્ટીવ શેરશાહનો સાથા સલીમ પણ હોસ્પિટલમાંથી સાન્ને થઈ આવ્યો. પેલા મહોબતસીંગે બધો સન્દારનો લુટનો ખમનો ખતલાવ્યો તે ખમનો કોર્ટમાં રજુ કર્યો અને તેમાંથી એ ક્કશ બાગ ડીટેક્ટીવની હુશ્યારીને લીધે કોર્ટે તેને સ્વાધીન કર્યો, પેલા મહોબતસીંગને કંઈ શીક્ષા નહિ કરતાં તેને પોલીસ કોર્ટમાં પોલીસ તરીકેની તાલીમ આપી તેને પોલીસ કોન્સ્ટેબલ બનાવી લીધો અને કબુલ કરાવ્યું કે જો જરાક પણ ખરાબ ચાલ ચલાવે તો કોર્ટને શક પડશે તો તુરતજ એને દેશનીકાલની સજા થશે.

ત્યાર પછી શાન્તુ વિદ્વા લગ્નની ધમાલમા ગાજી રહ્યો. તે દીવસે લગ્નની મીજલશમાં જાણીતા શહેરીઓ તેમજ તેમના પૈસાદાર સમા વહાલાઓ, એટલુંજ નહિ પણ બાહોશ ડીટેક્ટીવ શેરશાહ તેમનો સાથા સલીમ તેમજ તેમનો વફાદાર કુતરો પણ ત્યાં હાજર હતો.

આ લગ્નની મીજલશમાં સર પરસોતમ જેટલું ખૂશી કાઈ ન હતું અને તેની ખૂશાલીનું માન ડીટેક્ટીવ શેરશાહનેજ ધટતું હતું.

વધારાની ખીજ વાતા.

ચંડાળ ચોકડી.

વેર લેવા જતાં વઢાઇ જનાર વેરીલાની
એક ડીટેક્ટીવ વાર્તા.

લખનાર: — નાદીરશા દારાખજી મેવાવાલા.

પ્રકરણ—૧ ભું.

“ મારી ખાતરીજ છે જે એ હિંદરડાં રોજ ખળખળાત મચાવી રહ્યાં છે. મારે એ વારતે મેનેજર સાહેબને તાકીદ કરવી જોઈએ. એ હિંદર મામાએનો નીકાલ લાવવોજ જોઈએ. ”

એટલું મનસે બબડવાનો કોઈનો અવાજ આવ્યો. પછી તે બબડનારે પોતાની સાથનું હરીદેન ધાનસ હિંચકયું, અને તે, તે ઝોરડામાં સધળે નજર ફેરવવા લાગ્યો.

વાંચનાર અત્રે એક ખુલાસો લખી દેવું છું. તે બબડનાર શખ્સનું નામ હરીદાસ હતું. તેની ઉંમર આશરે સાઠ વર્ષની હતી. તે પછુ તેના ધાન હરણની મીસાલ તીક્ષ્ણ હતા. જેથી તેને ખાતરીજ હતી જે તેને ત્યાં કંઈક ખળખળાત થતો સાંભળ્યો હતો. તે ખુદો આમરે પચાસ વર્ષ થયાં વીરચંદ ઝવેરીની કંપનીમાં નોકરી કરતો હતો તે છેલ્લાં દશ વર્ષ થયાં ઉપલી કંપનીમાં રાત્રીએ ચોકીદારનું કામ કરતો હતો.

વીરચંદની કું. મુંગઈની સાથી મોટી પહેડી હતી. જ્યાં દેશાવરથી નવો માલ થોડુંક ઉપરજ આવેલો હતો. હરકીશનદાસ વીરચંદ એ દુકાનના માલીકનું નામ હતું. તે પોતાનો સર્વે માલ દર રાત્રે પોતાની ખાતરીથી બંધ કરતો હતો. જ્યાં તેમનો વફાદાર વૃદ્ધ સેવક હરીદાસ તેની નીમાહવાની કરતો હતો. તે દુકાન એક માળની હતી, જ્યાં ઉપર સર્વે માલ ભરી

રાખવામા આવતો હતો, અને નીચેના ભાગમાં એક યુવક ઊકરો ચોક્કી કરતો હતો. જે પણ ચાર વર્ષથી નોકરી ઉપર હતો.

તે દુકાનની સર્વે બારીઓને લોખંડના સળ્યા બંદી લેવામાં આવ્યા હતા. અને દરેક ઝવેરાતની પેટીઓને છુપી રીતે ફ્લેક્ટ્રીક બટનો લગાડેલાં હતાં. જે કોઈ ચોરી કરવા જાય તો તેની બખર સીધી પોલીસ સ્ટેશન ઉપર જઈ મળતી.

‘બનવા ભેગ નથી,’ તે બુઢો હરીદાસ પોતે મનથી બખડ્યો. મારા વખતમાં મેં હજી સુધી એકપણ ચોરી થવાનો બનાવ.....”

તે બુઢો ના બખડવાનો અવાજ ત્યાંજ અટકી પડ્યો, હરીફન ઉંચકી નજર કરતાં તેને તેની સામેની બારી તરફથી એક કાળાં કપડાંવાલો એક આકાર તેની તરફ આવતો જોયો. તેનું મોઢું એક કાળા રૂમાલે બાંધેલું હતું, અને તેના જમણા હાથમાં કંઈ હતું, જે હાથ તેને ઉચે કીધો અને તે બુઢો ના આંગ ઉપર ધસી આવી; તેના માથાં ઉપર એક જખર-દસ્ત ફટકો લગાવ્યો. પણ બુઢોની અપલક્ષ્યતા તે ફટકો તેને વાગતાં જરામાં બચી ગયો. પણ જે થોડો ધણો વાગ્યો તેનાથી તેને ચક્કર આવવાં લાગ્યાં અને તેના હાથમાનું એ હરીફન છુટીને પડી ગયું.

સુદ્ધી આવતાં તે બુઢો તે કાળા આકાર ઉપર ધસી ગયો. પણ તેના મોઢમાંથી એક ઝીણી બુમ નીકળી પડી. કારણજે તે કાળા આકારે તરતજ પહેલાં જેવો એક બીજો ફટકો તે બુઢોના માથા ઉપર માર્યો.

તરતજ તે બુઢો જમીન ઉપર ઢગલો થઈ પડ્યો, અને તેનો પવીત્ર આત્મા આ ભૂમી છોડી કુચ કરી ગયો. તરતજ તે આકાર તે મરેલા બુઢો આગલ વાકો વળ્યો અને બખડ્યો. “બસ હવે એ મારા કામની વચ્ચે નહીં આવશે. હવે હું મારું સર્વે કામ સહેલાઈથી.....”

એટલું બોલતાં તે અટકી ગયો, અને ઝડપથી ઉઠી એક બુણામાં બરછ ગયો. કે જ્યાં તેને કોઈના જલદીથી ઉપર આવવાના પગલાં સંભલાયાં.

હવે હરી ! તમે મને બોલાવ્યો ? એટલું બોલતાં તે આવનારે બારણું ઉઘાડ્યું. જેવો તે દાખલ થવા ગયો કે તરતજ તે બરછ ગયેલા આકારે તેના ઉપર ધસી આવી તેના માથાં ઉપર એક ખરચી પોતાના હાથમાંની વસ્તુનો ફટકો લગાવ્યો. કે તરતજ તે આવનાર શખ્સ તે ફટકાના જખ-મથા બેહોશ થઈ પુટી પડ્યો.

પછી તે કાળા આકારે એક નંબર કાઢી, અને જે રસ્તેથી તે શુષ્ક આળ્યો હતો તે રસ્તે તે નીચે ઉતરી ગયો, અને એક ખુણામાં આવી લાગ્યો જ્યાં એક કપાટ જેવું હતું; જે તેને ખોલ્યું જેમાં ફેટલાંક ધલેક-ટ્રીકનાં ખટન વગેરે હતાં, જેમનું એક ખટન તે કાળા આકારે બધ કીધું કે ત્યાં એક ખાખો કાળો આકાર જે તેનો સાથી હતો તે ત્યાં આળ્યો. જે નંબર (ખે)ના અક્ષરે ઓળખાતો હતો. પહેલો કાળો આકાર નંબર (એક) તરીકે ઓળખાતો હતો, અને તે ટોળાનો સરદાર હતો.

અત્રે નંબર એકે નંબર બે ને પૂછ્યું. “બહાર સર્વે બરાબર છે?” નંબર બેએ હા કહ્યું. અને પછી ખોલ્યો જે “નંબર ત્રણ બહાર ચોકી કરી રહ્યો છે,” જ્યારે નંબર ચાર થોડીવારમાં મોટર લઈ આવી પહોંચશે. પોલીસ સીપક દર દશ દશ મીનીટ અહીંથી રાત મારી જાય છે, માટે આપણે જનતા ઝડપે કામ પતાવી નાંખવું જોઈએ.”

નંબર એક ફરીથી ઉપર ગયો, અને ત્યાં બેશુદ્ધ પડેલા ખીખ શુષ્કના ખીસામાંથી એક ચાવી કાઢી લીધી. પછી તે પેટીઓ પાસે ગયો, અને પોતા માથે લાવેલાં એક તીક્ષ્ણ હથિયાર વડે તેને તે પેટીઓ તોડવા માંડી. અને તેમાના ફેટલાંક કીમતી ઝવેરાનો કાઢી લીધા, અને એક કોથળામાં ભરી લઈ તે ઝડપથી નીચે ઉતરી ગયો.

નીચે આવી તેના સાથીને તે દુકાનના શો પ્રેસીમના કાચો કાપી તે માંહેલી કીમતી વસ્તુઓ કાઢી લેવા કહ્યું પોતે પણ ખીખ પ્રેસોમાંથી કાઢવા લાગ્યો. જરા વારમાં તેઓએ કાચ કાપી ઝવેરાત વગેરે કાઢી એક કોથળામાં ઝડપે ભરી નાંખ્યું. સર્વે કામ થઈ રહ્યા પછી નંબર બેએ નંબર એકને કહ્યું. “સર્વે કામ થઈ ચાલના ચક્રર માફક પાર ઉતરી મરું, અડધી મીનીટમાં નંબર ચાર મોટર લઈ આવી લાગશે!”

વત વાતમાં થે ડોક સમો પસાર થઈ ગયો ત્યાં બહાર એક મોટર આવીને ઉભી અવાનો અવાજ સંભળાયો, તુરત નંબર ત્રણ જે બહાર ચોકી કરી રહ્યો હતો તેને એક ઝીણી સીસોડી વગાડી અને તેના બન્ને સાથીઓ નંબર એક અને બેને લાઇન કીલીયરની સીમનલ આપી.

મોટરનું મશીન ચાલુજ રાખેલું હતું. તરતજ નંબર એકે દરવાજાનું તાળું ખોલી નાંખ્યું (જેની ચાવી તે થોડોક વખત પરજ ઉપર બધ તે બેશુદ્ધ પડેલા શુષ્કના ખીસામાંથી કાઢી લાવેલો હતો) અને બહાર આવી

૪૨] આવી બેઆનાની એક વાર્તામાં બાર સીનેમાં બેવા જેટલી મજા સમાયલી છે

ઝડપભેર તે બન્નેએ ડ્રાઇવનાં બેની મોટરમાં ભરી દીધા. પાછું નંબર એકે દરવાજાને બહાર આવીને તાળું લગાડી દીધું, અને તેના ગોડીયાઓ સાથે મોટરમાં આવી ગોઠવઈ ગયે; કે તે મોટર તરતજ ત્યાંથી હંકરઈ ગઈ.

ટંગ ! ડ્રાઇવના ધડીયાલમાં તકોરો પડતો સંભળાયો. નંબર એકે પોતાનું ધડીયાલ જોયું તો તેમાં બરોબર સાડા નવ વાગેલા જોયા. તે પોતાના સાથીઓને બોલ્યો. દોરતો આજે આપણા હાથે બહારો સારો જોવો કપાયો છે. તેમજ આપણું કામ પણ વગર અડચણે પાર દિતરી ગયું !”

જોત જોતામાં તે મોટર ત્યાંથી ઝડપ ભેર ઉપડી ગઈ, અને અંજાણે ઠેકાણે ગેવ થઈ ગઈ.

પ્રકરણ—૨ જી.

જગુભાઈ અગીયાર વાગી ગયા, હવે તું સુવા જા.

તે બોલનાર શખ્સ એક ઝોરડામાં આરામ ખુરશી ઉપર તેના ગોડીયા જોશંગ સાથે સામસામા બેસી સોટકી રમી રહ્યા હતા. જોશંગ એક પ્રખ્યાત ડીટેક્ટીવ હતો.

“સેવક હુકમ બજા લાવવા તૈયાર છે, કારણ જે હું આ રમત ઉપર વધુ નજર ઠેન્વી શકતો નથી.” જગુએ જવાબ વાલ્યો.

તે પ્રખ્યાત ખૂતીઓનો ડીટેક્ટીવ ઉપણું સાંભળી ખડખડાત હસતાં બોલ્યો. હું એમ કહું છું જે કદાચ તું આ રમતમાં રખે તારું ભેજું બોલી બેસે, એ તો સર્વે ધીરજના બેલ છે.

“ત્રીરીરીરીંગ,” કરતી ઉપલા વાક્યો પુરાં થતાં ઘંટડી દરવાજા ઉપર સંભલઈ.

જગુ, લગાર જો તો, આટલી મોટી રાત્રે એ કાણ દુઃખી જીવડો છે ?

જગુ તુરતજ ઉઠી દરવાજો ખોલવા દોડી ગયો.

દરવાજો ખોલતાં તેની સામે એક શીકા મારી ગયેલા ચહેરાવાળી પણ રૂપસુંદર યુવતી ઉભેલી જણાઈ તેણીએ બારણું ખોલતાં તુરત કહ્યું. હું જોશંગભાઈને બનતી ઉતાવળે મળવા માગું છું. તે તુરત ત્યાંથી તેણીને લઈ પોતાના ઉપરી પાસે લઈ આવ્યો.

તેણીએ જોશંગ ડીટેક્ટીવ સામે આવતાંજ તુરતજ પોતાનું બોલવું ચાલુ કરી દીધું. જોશંગ આપજ હશે. હું...હું...હું...મારું નામ રમણી-બાઈ છે મેં...મેં...તમે વીશે અનેક વર્તમાન પત્રોમાં ઘણું વાંચ્યું છે. અને...અને...હું...હું...તમારી નામના વાંચી. મારા પ્રીય ભાઈને માટે મદદ લેવા આવી છું. એક...એક...ઘણુંજ કરપીણ ખૂન થયું છે, અને...અને તેઓ મારા ભાઈને તે ખૂનનો તકસીરવાર ઠરાવે છે...જેથી હું....

તેણી બોલવાનું પુરું કરે તે પહેલાં તે ડીટેક્ટીવે વચ્ચે પડી તે રડતી અને ગભરાયેલી છોકરીને પોતાની સામેની ખુરસી ઉપર બેસી જવા કહ્યું. પછી તે બોલ્યો, છોકરી તું જરા શાંત થા અને સર્વે વાત ધીરજથી મને કહે.

તેણીને ઉપલા શબ્દોથી કંઈક શાંતી આવી અને પછી તેણીએ સધળો ખુલાસો કર્યો. નાનાભાઈ, જે મારા ભાઈનું નામ છે. હું જાણું છું જે તે કદી પણ એવું કરપીણ કામ ન કરે. હું એક ગરીબની છોકરી છું મારી પાસે કંઈ પેસા નથી, જે હું તમારી મહેનતના ખદલામાં આપી શકું. તમે કંઈ પણ તદ્દમીરે મારા વહાલા ભાઈને એ આશ્વત્થમાંથી બચાવશો. જેનો ખદલો હમે ખર્ચ બહેનો મરતાં તલીક આપેના ઉપકાર ન બુલ્યે.

મારો ભાઈ વીચંદ કંપનીમાં નોકરી કરે છે જેઓ એક મોટો ઝવેરી છે, તે દુકાન વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટમાં આવેલી છે, અને તેની સાથે હરોદાશ નામે એક વૃદ્ધ પણ ચોકીદારીનું કામ કરતો હતો. હું દરરોજ રાતનાં દશને સુમારે મારા ભાઈને માટે જમવાનું લઈ જવા કરતી હતી. જ્યારે આજે રાત્રે હું જમણું લઈને ગયું, ત્યારે દરવાજા ઉપર મેં પોલીસના સીપાઈઓને ઉભેલા જોયા. ત્યાંથી માલમ પડ્યું જે તે દુકાનમાંથી મોટો રકમની ચોરી થવા પામી હતી, તેમજ તે વૃદ્ધ ચોકીદારનું ખૂન પણ કરવામાં આવ્યું હતું. અને તે ખૂનનાં બનાવમાં મારા ભાઈને ગુનેહગાર ઠરવે છે. એટલો ખુશ્તો કરી તે દમ ખાવા થોભી. જે જોઈ ડીટેક્ટીવ બોલ્યો.

છોકરી તું જરાપણ ગભરાઈશ મા, હું મારી બનતી કોશીષે તે ખૂનનો ભેદ શોધી કાઢીશ. પછી તે જગુ તરફ ફરીને બોલ્યો. જગુ ચાલ જલદાથી મોટર તૈયાર કર, અને તૈયાર થઈ જ, હું હમણાં આવી લાગું છું.

થોડીવારમાં તેઓ ત્રણે મોટરમાં આવી ગેઠવાયાં, અને તે મોટર ઝડપથી વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટનો રસ્તો કાપવા લાગી.

૪૪] 'મંદુકના બે દુઃખ' લંડન મ્યુલ્યમમાં—મુકાવલી, રમીલી બાબત વર્તી ૩. ૬

વીરચંદ કંપની આગલ તે મોટર આવતાં અટકી, અને ત્રણે તેમથી ઉતરી. એક પોલીસ સાવધ કે જે ત્યાં દરવાજા ઉપર ઉભો હતો, તેને કીટકટીવને ઝાળખી જઈ સલામ કીધી. તેઓ ત્રણે તે દુકાનમાં દાખલ થયાં, જ્યાં પોલીસ ખાતાનો વડો, ઇન્સ્પેક્ટર સ્મીથ મળ્યો. તેને થોડાજ શબ્દોમાં રમણીયાનું હકીકત કહી સંભળાવી.

સ્મીથ બોલ્યો, હા તેણી એ બાજતમાં નીર્દોષ જણાવાથી મેં તેણીને જવા દીધી હતી. મને તો જરૂર કોઈ બાથુકારનુંજ કામ હોવાનું લાગે છે. તેઓ ચોરી પણ સેફલ થઈ કરી ગયા, અને એક વૃદ્ધ ચોકીદારનું ખૂન પણ કરતા ગયા તપાસમાં કંઈ મુદ્દો હાથ લાગતો નથી પણ મારો વહેમ આ છોકરાપર જણાય છે મેં મી. વીરચંદને એ વીષે તુરત ટેલીફોન કરીને બોલાવ્યા. તેઓ તેમના મેનેજરની સાથે આવેલા છે. અને તે મી. વીરચંદ પાસે લઈ જઈને જગુમાઈની ઝાળખાણ કરાવી.

અમારાં બંને પ્રકાશનો ઘર બેઠાં
મલવાનું વાર્ષિક લવાજમ.

ફેવરીટ બાર માસના રૂ. ૨ } બિ
વાર્તા વિભાગ „ રૂ. ૨ } ભાગ

ફોરેન પોષ્ટેજ પ્રત્યેકનું રૂ. ૧ વધુ.
(અથવા શીલોંગ પાંચ.)

ચાલુ બહાર અખરના લાવ.

હપલા બે માહેલાં કાઈબી પ્રકાશન માટે.
૧×૨' સીંગલ ફોલમ એક ઇચના ૦-૮-૦
૧×૩' ટોલી ફોલમ એક ઇચના ૦-૧૨-૦
આખા પેજના રૂ. ૧૨-ફેવરીટના
„ „ રૂ. ૬ વાર્તા વિભાગમાં

પદ વહેવારનું ઠેક

'ફેવરીટ' ન્યુસપેપર એજંસી,
ટુંક અચારીઆ, કાંઠ મારકેટમાં,
મુંબઈ.

કેમનું ઇન્ક.

મુંબઈ ગવર્મેન્ટ ખતામાં,
યુનીસીપાલ્ટીમાં,
યુનીવરસીટીમાં,
બી. બી. રેલવેમાં,
કાઠીયાવાડ સ્ટેટ

વગેરેમાં વપરાય છે
અને સોનાના ચંદો મેલવ્યા છે
એજંસી બાવતાલ માટે—

દાંડેકરની કું.

ચાહી બનાવનારા, મુંબઈ—

નવું ઠે. પલોટ નં ૧૯૦, રામબાગ,
સીદી જમશેદજી રોડ. આહીમ મુંબઈ.
ફોન નં. 61158.

પછી મીઠ સમીથ, ચીરચંદ બોલ્યા. સુંદરદાસ કહે છે, જે તેને મરનારનો અવાજ સમજ્યો, અને તે તેની પાસે જવા લાગ્યો, તે હજી રૂમમાં દાખલ થવા જાયે છે કે તેના માથા ઉપર કોઈએ પછવાડે સખત ફટકો લગાવ્યો; જેથી તેને ચક્કર આવી ગયાં, ને ત્યાંજ બેશુદ્ધ થઈ પુટી પડ્યો, જ્યારે તે સુદ્ધીમાં આવ્યો ત્યારે તેને પોતાને જમીન ઉપર પડેલો જોયો, અને તેની પાસે બુદ્ધની લાશ જોઈ તે ગજરાટમાં પડી ગયા તરત તે નીચે દોડી જઈ પહરા ઉપરના પોલીસ સીપજને બોલાવી લાવ્યો. તે સીપજએ પોલીસ ચોકી પર ટેલીફોનથી ખબર આપી. ત્યાંથી કન્સ્ટેબલ આવે અને બોલાવી મંગાવ્યો. મને આ બાબત ઘણીજ ગુસ્સાડા ભરી લાગે છે.

પછી ડીટેક્ટીવે તપાસ કરવાનું કહી, તે પહેલાં ઉપર ગયો. તેની પછવાડે જગુ પણ જઈ લાગો. તપાસ કરતાં ડીટેક્ટીવને એ બુણામાંથી કાચની અખતો એક ડાલો મળી આવ્યો. જગુએ તે જોઈ લાવ્યું, અને તેને ડીટેક્ટીવને પુછ્યું. સાહેબ એની મતલબ શું હશે? જે આ અહીંથી મળ્યો, એ લોકો તે ઘણીજ ચાલાકી સાથે ચોરી કરી ગયા.

ડીટેક્ટીવે જગુને ત્યાં કંઈખી પરપુછ કરવા ના કહી, અને તેને તે ડાલો પોતાના ખીસામાં સેરવી દીધો.

થોડાક વખત તે વીચાર કરવા લાગ્યો, પછી તે જગુ તરફ ફરીને બોલ્યો. “તું જલદી ઘરે જઈ આ પણ ખાનગી રેકૉર્ડમાંથી, અક આ બોલાલા બદમાશોના નામ હામ શોધી રાખ, જે એ મલી જાયે તે કેસ જલદીથી હાથ લાગી જશે, પતો મલતાં તું તે ઠેંકાણા પર જઈ ખપ જોગી તપાસ કરો આવજો, કે તે આજે રાતના નવને દસની વચમાં કાં હતો. જા જલદી દોડ ને ખબર મેલવી ઘેરે આવજો. ને જે રેકૉર્ડનાં કંઈ પતો નહીં લાગે તે મારા આવવાની વાટ જોતો ઘેરમાંજ બેસી રહેજો.”

જગુ તુરત ત્યાંથી જવા નીકળ્યો કે ત્યાં કોઈના ઉપર આવવાના પગલાં સંભળાયા. જગુ નીચે ઉતરવા લાગ્યો, અને ડીટેક્ટીવ ન મરનારની તપાસે મંડી ગયો.

ત્યાં રમીથે ઉપર આવી લાગી ડીટેક્ટીવને લાશ તપાસવા જોઈ તે બોલ્યો. “એ બીચારાને મજબુત બે ફટકા લાગેલા છે.”

ડીટેક્ટીવે જવાગ આવ્યો. હા દોસ્ત હું તારા મતને મલતો આવું છું.

પછી થોડી તપાસ કરી તેઓ બન્ને નયે આવી લાગ્યા પછી ડીટેક્ટીવ સુદરદાસ પાસે ગયો, જેની સારવાર તેની બેન કરી રહી હતી, તેને તેણે પુછ્યું.

સુદર તું જેથી કંઈ જાણતો હોયે તે બધું માફ કરી જણાવ. અને તેને જે વાત રમણીને કહી હતી, તેજ બધી કહી જણાવી એ બીજું કંઈ પણ વધું જણાવી શક્યો નહીં, એટલે ડીટેક્ટીવે બીજો સવાલ કીધો.

વાર સુદર તે તારા ઉપર હુમલો કરનારનો ચેહરોખી નહીં જોયેલો ? નહિ સાહેબ, કારણ જે તે ફટકો મારનાર શખ્સે મારી પછવાડેથી હુમલો કીધો હતો, અને અંધારું હોવાથી હું કંઈખી જોઈ શક્યો નહિ.

તેના ઉપલા ખુલાસાથી ડીટેક્ટીવને જણાયું જે સુદર નીર્દોષ હતો. એટલે તેન સુદરને હોસ્પીટલમાં ખસેડવા કહ્યું, અને પછી તેને આ કેસમાંથી છુટી કરવાનો હોકમ આપ્યો.

ડીટેક્ટીવનું બોલવું સાંભળી રમણીએ તેમનો ધણો ઉપકાર માન્યો અને તેને હોસ્પીટલમાં લઈ નહીં જતાં, તેણી સાથે ધરેજ લઈ જઈ તેણીની દેખરેખ નીચે તેની સારવાર કરવાનું કહી રજા માંગી જે ડીટેક્ટીવે તેણીને તેમ કરવાની રજા આપી તેઓ બન્ને તેનો ધણો ધણો ઉપકાર માંગી ત્યાંથી ચાલી ગયાં.

પછી ડીટેક્ટીવ વીરચંદ તરફ ફરીને બોલવા લાગ્યો, મી. વીરચંદ, હું આવતી કાલથી આવે કેસ પર તપાસ ચલાવવી શરૂ કરી દઉં, અને બનતી કશીશે ચોર તથા ખુનીને પકડી પાડી તેઓના કરણીએ પોહચાડીશ.

વીરચંદે તેમનો મોટો ઉપકાર માન્યો. પછી ડીટેક્ટીવે સર્વેની રજા લીધી અને ઘર તરફ જવા ઉપડ્યો.

વાંચક હવે આપણે અત્રે અટકી જઈ, આપણા જગુના સાહસીક કામો તરફ થોડીક નજર દોડાવીશું.

પ્રકરણ—૩ જી.

જ્યારે જગુ ડીટેક્ટીવ પાસેથી નીકળ્યો, તેવાજ તે ડીટેક્ટીવના કહેવા પ્રમાણે ધરે ગયે, અને કામલોમાં તપાસ ચલાવી, જેમાં સર્વે લુચ્ચાઓની છખીઓ સાચની ઝોળખાણ હતી. એના જેવો રેકૉર્ડ પોલીસ ખાતામાં પણ મુશ્કેલીએ મળી શકે.

તેને એક પછી એક પાના ફેરવવા માંડ્યાં, એક છમી નખ તે બટકયો.
જે તેને અમત્યની જણુઈ તે છમી નીચે નીચે પ્રમાણે લખેલું હતું.

કાલીદાસ બદરીનાથ જનમ તા. ૧-૧-૧૯ ઉચાઇ ૫ ફીટ ૭ ઇંચ
આમડીનો રંગ શીફો, બાલ ખુદ્દા, વજન અશરે ૧૪૮ પાઉન્ડ, આંખ
જમણી એક દાખા તરફની બંદુકની ગોલી લાગવાથી ફુટી ગયેલી, જેને
બદલે કાંચની આંખ, હાથની પછવાડેની બાજુ એક તલ, અને એક જુણો
તલ ગાલની ડાબી બાજુએ. ઠેકાણું હીરા આશ્રમ કામાટીપુરા.

પછી તેને તે છમી ધ્યાનથી જોઈ ફાઈલને પાછી તેની જગાએ મુકી
લીધી, પછી તેને ધડીયાલમાં જોયું, કે તરતજ એક વાગવાનો ટકારો પડ્યો,
ત્યાંથી તે નીકળી બીજા ઝોરડામાં ગયો. જ્યાંથીએ એક મેલાં કપડાંની
જોડ કહાડી તેને તે પહેરી લીધી, અને થોડાવારમાં તેને પોતાને બીજેજ
માણસ બનાવી નાંખ્યો, ભાયજેજ તેને કામ આજણી શકે.

“હીરા આશ્રમ” અંદરખાતેથી એક ગલાકાસુઓ ટોળીનું રહેઠાણ
હતું. પણ જયુ, ડીટેક્ટીવ જેશંગનો એવો હોવાથી તેને તેરીજ તાલીમ
લીધેલી હોવાથી કંઈ પણ બીજવાનું નહીં હતું, તો પણ તેણે પોતાની સાથે
ધુપી રીતે એક રીવોલવર લઈ રાખી હતી.

તે બારણું બંધ કરી ઝડપથી હીરા આશ્રમના હોટલ તરફ ઉપડી
ગયો. તે વખતે તે હોટલમાં કેટલાક બદમાશો કાંઈ પીતા બેઠેલા જણાયા
જેવો જયુ અંદર દાખલ થયો કે પેલા બેઠેલાઓ તેને શકતી નજરે જોવા
લાગ્યા. પણ તેના પહેરવેશ પરથી તેઓનો શક નીકળી ગયો. તેને એક ખાલી
પડેલી ટેબલ પર બેઠો જગા લીધી. અને એક ગલાસ બીરનું મંગાવ્યું.

થોડીવારમાં બીર લઈ એક બોય આવ્યો. તેણે ધીમેથી તેના કાનમાં
પુછ્યું. કાલીદાસને તેને જોયો છે? જેના જવાબમાં તેને કહ્યું જે બહાર
ગયો છે. પાછું તેને પુછ્યું જે તે ક્યારે આવશે? તેને કહ્યું જે તે નક્કી
કહી શકતો નથી. શું કંઈ જરૂરી કામ છે? જયુએ કહ્યું જે હા, મને
તેનું જરૂરી કામ છે. તે કેટલા વાગે બહાર ગયો હતો? તે સાડા આઠને
સુમારે ગયો હતો. જેથી કંઈ કહેવું હોય તે મને કહો હું તેને આવવા
પર કહીશ.

“ઠીક હું જરાક બહાર જઈને આવું છું,” અને તેને બીરનું ગલાસ
ગટાવી પૈસા આપી બહાર નીકળી ગયો, અને અંધારામાં થઈને સામેની

૪૮] ફવરીટ તથા વાલીની ચોપડીઓ સ્ટેશનોના વીહલર બુક સ્ટોલેથી મળેલી.

ખાનુએ જમ મનથી ખડખડ્યો. થોડો વખત અહીં જ થોભી જઈ, કંઠાય તે આવી પહોંચે એટલામાં એ વાગવાના ટકોરા સંભળાયા. ખીંચે અધીં કલાક પસાર થઈ ગયો.

એટલામાં તેની નજર અંધારામાં હીલચાલ થતા એક આકાર ઉપર પડી, જે આકાર કંઈક ગભરાયલા જેવો જણાતો હતો, તે એક કાનસ નજદીક જમ થોખીયો. જગુ તે આકારને કાનસના ઉજ્જસમાં કાલીદાસ તરીકે ઓળખી ગયો.

હવે તે આકારે આખુખાખુ નજર દોડાવી, સર્વે શાંત જોઈ હોટલમાં દાખલ થયો. જગુએ પોતાનું ઘડીયાલ કાઢ્યું અને જોયું. બરોબર તેમાં સવા એ વાગેલા જણાયા. ઠીક ત્યારે એ સાડા આઠ અને સવા બેની વચ્ચે ક્યાં હતો એ શોધવાનું બાકી રહ્યું, અને એ રીતે મનસે ખખડતાં તેને ઘડીયાલ પાછું મુકી દીધું, અને ઘેર તરફ ચાલવા લાગ્યો.

ડીરેક્ટીવ જેશંગ તેના આવવાની વાટ જોતો બેઠેલો, જગુ જેવો ઘેરમાં દાખલ થયો, તેવોજ ડીરેક્ટીવે તેને સવાલ કીધો. કેમ જગુભાઈ શી ખબર ?

જગુ એક ખુરસી લઈ ડીરેક્ટીવ પાસે બેસી ગયો, અને સર્વે વીગતે વાત કહી સંભલાવી.

જે માંબળા ડીરેક્ટીવ બોલ્યો, હવે તું મારી વાત સાંભળ. ત્યારે હું ઘેર આવ્યો ત્યારે કાઠએ ખારણા નીચેથી એક ચીઠ્ઠી નાંખેલી મળી. જેમાં નીચે પ્રમાણે લખેલું હતું:—

મહેરમાન ડીરેક્ટીવ જેશંગ જોગ,

જત આ લખી ચેતાવું છું જે વીહલરીઆ સ્વીટમાં બનેલાં બનાવની બાબતમાં તમારે માંયું મારવું નહીં. ખીનું એ જે, હરીદાશવું ખૂન કરવાની મક્કસદ હતી નહીં પણ ત્યાં થયેલી બપોઝપીમાં ખૂન થવા પામ્યું છે. જે તમે આ ચેતવણીને ગણકારશો નહિં, તો તમારી જાંઘળી જોખમમાં આવી પડશે.

લી. આપનું બહું ચાહનારા,

ચંડાલ ઉર્ફે શાહુચોર.

જગુ એ સાંભળી બોલ્યો, ત્યારે એ ચંડાલ ચોકડી કાણ છે ?”

ડીટેક્ટીવ બોલ્યો. “ચંડાલ ચોકડી અને વીરચંદ વચ્ચે કંઈ પણ અઘાવત હોવી જોઈએ. બીજું એ કે, એ ટોળાનો મુખી કોઈ અંદરનોજ માણસ હોવો જોઈએ ત્રીજું એ જે તેઓને મારી ધારતી મજબુત હોવી જોઈએ કે જે આ ચીઠ્ઠી હિંમતથી લખી તેમને મારી બીઠક હોવાનું મજબુત કારણ બતાવી આપે છે, હવે આપણે એ ટોળામાંનાં એકને તો ઓળખી લાધો, જે કાલીદાસ બદરીનાથ છે. હવે આપણને ત્રણનો પત્તો લગાડવાનો બાકી રહ્યો છે. આ વાત ખલાસ થતાં ઘડીયાલમાં ચારના ટકોરા સંભળાયા જે સાંભળી ડીટેક્ટીવ બોલ્યો, એનો નીકાલ હવે સવારે ઉઠીને વીચારીશું.

પ્રકરણ—૪ થું.

બચંકર બનાવતી કાલી રાત્રી પસાર થઈ ગઈ અને સવાર થઈ ચુકી. જેશંગનાં ઘડીયાલમાં નવના ટકોરા પડ્યા જ્યુ અને જેશંગ નાહી ઘોષ પરવારી ગયા હતા. થોડોવારમાં નાસ્તો આવ્યો, જેને બન્નેએ મલી પુરતો મનસાફ આપ્યો. ચાહ પીતા જ્યુ અટકલથી બોલ્યો, મને શક છે જે હરીદાસનો ખુતી કાલીદાસજ હોય કારણ કે ચીઠ્ઠી લખ્યા પ્રમાણે ઝપાઝપી વખતે કાલીદાસ ત્યાં હોવો જોઈએ અને તેની આંખમાંનો કાચનો ડાળો નીકળી પડેલો હોવો જોઈએ. અને એ ઉપરથી કાલીદાસ ખુતી હોવાનું સાબીત થાય છે.

તેના આવા વીચાર પરથી ડીટેક્ટીવ બોલ્યો, જો કીધેલું હોય, અને તેનો ડાળો પડીખી ગયો હોય તો થું તેના શોધવાથી તે મલ્યો નહીં હોતે ? એ વાત બનવા જોગ નથી લાગતી, જે સાંભળી જ્યુ વીચારમાં પડી ગયો. થોડેવારે ને બોલ્યો જો કાલીદાસનો એ ડાળો નથી, તો પછી તે કોણનો હોવો જોઈએ ? એટલામાં તેઓને કાને બીજા જોરડામાંથી કોઈની વાતો કરવાનો અવાજ સંભળાયો.

મારે તેમને ઘણાંજ જરૂરી કામસર મલવુંજ છે. જે સાંભળી જેશંગે જલહીથી ઉઠી બારણું ઉઘાડ્યું, અને એક અંગણા શખસને તેઓની સામે ઉભેલો જોયો. તેનો ચહેરા શીઝો મારી ગયેલો હતો, તેમજ શરીરે

જયુએ તે આવનાર શખ્સને ઝાળખી જઈ, અગ્નિપ્રીયા બોલી પડ્યા.
અરે ! આ તો કાલીદાસ છે. જયુ તે આવનારને અંદર લઈ પેતા પાછળ
ખાંધું બંધ કરી, એક તરફ આંગળી બતાવી બેસી જવા કહ્યું. તેના
બેઠા પછી પેતે એક ટેબલ પાસે જઈ, તેનું ખાનું બોલી એક કાચનો
ડોળો કઢાડી તેની પાસે આવી બતાવ્યો, પછી તે બોલ્યો હું ઘાડું છું
જે આથે ચીજ તમારી હશે, નહીં ? કાલીદાસ બદરીનાથ ઉર્ફે વીર વનમાળી !

જેશંગભાઈ મને પહેલાં જણાવશે. જે એ તમોને ક્યાંથી મળ્યો ?
એ મને, વીરચંદના જે ડાઉનમાંથી મળ્યો છે, કે જ્યાં છુટ્ટા ચોકી-
દારનું ખૂન થયું છે.

તમો માનો કે ન માનો પણ હું ઇશ્વરના સોગંદ ખામને જણાવું
છું જે, મને એ બનાવ સાથે કાંતપણ સંબંધ નથી. હું તો આ ધંધાથી
કંટાળી ગયો છું, અને એમાંથી છુટ્ટી જવાનો રસ્તો શોધતો રહું છું.

ત્યારે તું અહીં શું કામ આવ્યો છે ? જેશંગે સવાલ કાઢ્યો. જે
તું મને સર્વે વત માચ્ચી કહી દેશે તો હીક, નહિ તો પછી હું તને આ
ડોળાના પુરાવા સાથે પોલીસને સ્વાધીન કરી દઈશ.

કાલીદાસ પોલીસનું નામ સાંભળતાં બોલ્યો. નહિ, નહિ, મહેરબાની
કરી મને પોલીસ સ્વાધીન નહીં કરશે. હું સર્વે સાચ્યે સાચ્યી હકીકત
કહીશ. સાંભળો મેં અજના છાપામાં ગઈ રાત્રે બનલા બનાવ વીશે
વાંચ્યું, અને તમો એ કેશમાં છેઓ એ બાળી હું તમારી પાસે સર્વે
ખુલાસો કરી દેવા આવ્યો છું. ગઈ કાલે એક અગ્નિપ્રીયા શખ્સ જેને હું
ઝાળખતો નથી, તેને આવી કહ્યું જે હું તેનું કામ કરી આપું તો
તેના બદલામાં મને એક ઘણી સારી જેવી રકમની લાલચ આપી અને
હું તે સારી જેવી રકમની લાલચમાં આવી જઈ તેના કદયા પ્રમાણે કરવા
તૈયાર થઈ ગયો. તેને મને એક ચોરસ સીકકો આપ્યો, જેના ઉપર ચોકડી
કાઢેલી નીશાની હતી અને મને કહ્યું જે હી ચાંગ નામના ચીનાના
હોટલમાં જવું અને તે સીકકો ત્યાંના માલેકને દેખાડવો. જે મને એક ઠેકાણે
લઈ જશે, જ્યાં મને તેના ઉપરીના આવવાની વાટ બેસી.

હું તે પ્રમાણે તે હોટલમાં ગયો, જ્યાંથી તે ચીનો મને એક એકાંત
ઝોરડામાં લઈ ગયો, અને બેસવાનું કહી તે ચાલી ગયો. થોડાવાર ગયા
પછી મને કાઠના બોલવાના અવાજ સંભળાયો તે ઝોરડામાં એક ટેબલ

તથા પુરસી સીરાય ખીજી કંઈ પણ હતું નહિ તે અવાજ સાંભળી અજબ થઈ ગયો પછી તે અચારી મને મારી પાસે જે રેખલ હતી તેનું ખાનું ખોલી તેમાની દશ દશ રૂપીયાની નોટના દશ કટકા લેવા કહ્યું, અને ખીજા સો રૂપીયા કામ ખસાસ થયા પછી આપવાનું કહ્યું. પછી તેને મને મધ રાત્રે બનેલા ખૂનવાલી જગા પર આઠ વાગે જવાનું જણાવ્યું, મારું મન પાછળથી તે કામ કરવાને અચકાવા લાગું, અને હું ત્યાં નહીં ગયો, પણ તેને જહત્તે હોટલ પર જવાનો વીચાર ફાધો. જ્યાં મને એક માણસ મારા નામની મારા ઝોળ-ખીતા તરફથી ચીઠ્ઠી લઈને આવેલો મળ્યો, જેમાં મને તુરતજ આહરઆવડી નામના એકાંત મોહોલ્લા નજદીક તુરત આવીને મળવાને લખ્યું હતું. હું તે ચીઠ્ઠી વાંચી રહી, હું તે ચીઠ્ઠી લાવનાર શખ્સને જોવા જઈ છું તો તે ત્યાંથી ચાલી ગયેલો જણાયો.

હું તરતજ તે હોટલ છોડી ત્યાં ગયો અને ત્યાં જઈને જોતા કોઈને પત્તો નહિ લાગ્યો, હું થોડોક વખત ત્યાંજ થોખી ગયો. દશ સેંકડ નહિ ગઈ હશે કે મારા પાછળથી કોઈએ આવી મારા નાક ઉપર કલોરોડોમનો રમાલ દાખી દીધો. મેં તેનો હાથ હટાવવાને મહેનત કીધી પણ થોડીવારમાં હું ખેશુક થઈ નીચે ઢળી પડ્યો.

જ્યારે હું શુદ્ધીમાં આવ્યો, ત્યારે મેં મને પોતાને મારા ઉતારાના હોટલની પાસેની ગલીમાં પડેલો જોયો, આંખો ચોલીને જોવા જઈ છું તો મારી ખોટી આંખનો ડોળો ગુમાયેલો જણાયો, મારી આસપાસ ઘણી શોધ કીધી પણ તેનો કંઈ પત્તો લાગ્યો નહિ. હું ત્યાંથી ઉઠી હોટલમાં ગયો, અને એ બનાવ ઉપર વીચાર કરતો સુઈ ગયો. સવારે ઉઠી આ પાણી કરી બહાર પડ્યો, તો મેં એક છાપાવાલા ફેરીયાને રાત્રીના ખૂનવાલા બનાવની બાંજો પાડી છાપો વેચતો સાંભળાયો. મેં જલદીથી એક છાપો ખરીદી લઈ વાંચવા માંડ્યું, અને હું એકદમ અજબ થઈ ગયો. પછી મેં રાત્રીના બનાવને યાદ ફાધો. મને વીચાર આવવાથી તમારી પાસે દોડી આવ્યો કારણ જે કહાયને મારા ઉપર શક અવે ને હું પકડાઈ જઈ હવે તમારી દયા ઉપર છોઉં. મારો કે ઉગારો એ સર્વે વાત તમારા હાથમાં છે.

જે વખતે કાલીદાસ સર્વે ઈરીયત કહી સંજલાવતો હતો વખતે, તે

પર) જે આવાની દીકરી બીડવે ફેવરીટનો બેઠક અંક (પોપ્પ સી) નમુરો મળશે.

ડીટેક્ટીવ કાલીદાસનો સર્વે હીલચાલ અને વાત કરવાનો ધપ ઉપર પુરવું
ખૂન અપી રહ્યો હતો.

વાત ખલાસ થયા પછી ડીટેક્ટીવે પુછ્યું વાઈ તેં જે સીક્કા વિષે
વાત કીધી તે શું તારી પાસે છે ?

કાલીદાસે જવાબ આપ્યો. હા સાહેબ, તે મારી પાસે છે. એટલું
બોલી તેને ખાસામાંથી તે સીક્કો કાઢીને આપ્યો તે હાઈ ખારીકીથી તપાસ્યો.
પછી તે સીક્કો તેની પાસેથી માંગી લીધો, અને તેને તેની આંખનો
કાચનો ડેજો અપીને કહ્યું જે “ફરીથી તને કોઈ પણ શખ્સ તને
બોલાવા આવે તો તું જતો ના. હવે તું જ અને જે શીકર રહેજો.”

કાલીદાસે ડીટેક્ટીવે આપેલો ડેજો અંખમાં પેહરી લીધો અને તેમનો
ઉપકાર માની ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યો.

પ્રકરણ—૫ મું.

કાળીદાસ ગયા પછી જગુએ પોતાના વડાને પુછ્યું તમોએ તે ડેજો
પાછો ક્યાં આપી દીધો ?

ડીટેક્ટીવ બોલ્યો. “તે જે કે હુમ્મો છે પણ તેને ડહાપણ વાપરી
મારી પાસે આવી સર્વે સાચ્યો ખુલાસો કર્યો છે. કારણ જે કાળીદાસે તે
ટોળામાં નહિ બેળાવાથી, તે ટોળાના વડાએ ચાલકી વાપરી પેતા ઉપરનો
આરોપ નિર્દોષ કાળીદાસ ઉપર ઝોળાવવાનો હતો, પણ કાળીદાસને સારે
નસીબે ખૂનવાળા જગ્યાએથી તે ડેજો મારે હાથ આવી ગયો, નહિતો
પોલીસ તેનેજ પરહેજ કરતે અને ખૂની કરતે. જેની સાથે સાથે તેને બેવડા
થવાથી તેનું વેરપણ વળી રહેતે. તે ટોળાના વડાને શેઠ વીરચંદ સાથે પણ
દુસ્મનાવટ હોવી જોઈએ અને તેને આગળ રહીને ચેરી કરાવી છે.

જગુ બોલ્યો. “ત્યારે હવે આપણને શું કરવું ?”

ડીટેક્ટીવ બોલ્યો. “હું હવે લી ચાંગના હોટલમાં જઈ એ ટોળાને
બેઠ શોધી કાઢીશ તું ઘેરે રહેજે હું તને ટેલીફોનથી ખબર આપીશ. અને
જે કંઈ પત્તો નહિ મળશે તો હું તને ચાર વાગ્યામાં ઘેર આવીને મળીશ.
ત્યાં સુધી તારે માની વાટ જોતાં રહેવું.”

પછી ડીટેક્ટીવ ત્યાંથી ઉઠી એક ઓરડામાં ગયો. થોડીવારે તે ઓરડામાંથી એક અખણો શખ્સ નીકળ્યો. ડીટેક્ટીવ જશુ તે શખ્સને જોઈ ખેલી ઉઠ્યો, કોણ “કાળાદાસ?”

તે શખ્સ તેનું બોલવું સાંભળી હસવા લાગ્યો, અને બોલ્યો. ‘નહિ સાહેબ, કાળાદાસ નહિં પણ તેનો હમશીકર, કેમ નામદાર ન ઓળખ્યો? ઠીક જરે મારો ગોઠીયો મને ઓળખી ન શક્યો તો મને ખીણું કેઈ ઓળખી શકે નહિં.”

ઠીક હવે ઓળખ્યા તમો ચોરોના સરદાર અને તેમના દંદા વૈરી, ડીટેક્ટીવ જોશંગ છો. અને તેઓ બન્ને અત્રે હસવા લાગ્યા. વાઈ જશુ હવે મારી ખાતરી છે જે આ વેશે માઈં કામ કરતેહ પામશે, હું જાઉં છું અને તુંને મેં જે કહ્યું છે તેનું જરોખર ધ્યાન રાખજો.

પ્રકરણ - ૬ કું.

વંચક હવે તારી નજર લી ચાંગનાં હોટલ તરફ ફેરવ. એક શખ્સ તે હોટલ નજદીક આવ્યો અને તે દરવાજા ઉપરની ઘંટડી વગડી જેના જવાબમાં એક ચીનાએ તે બારણું ઉઘાડ્યું. તે શખ્સે તેના ખીસામાંથી એક સીકો કહાડી દેખાડ્યો. જે જોઈ તે ચીનાએ તે શખ્સને અંદર લીધો, અને બારણું પાછું તેની પાછળ બંધ કરી દીધું, પછી તે ચીનાએ તે શખ્સને તેની પાછળ આવવાને કહ્યું થોડુંક ચાલતાં એક ઓરડા આગળ તે ચીનો થોડ્યો, અને તેનું બારણું ખેલી તેને છશારથી તે શખ્સને અંદર જવાને કહ્યું. તે શખ્સ તેના કહેવા પ્રમાણે અંદર ગયો કે તે ચીનાએ પાછું તે બારણું બંધ કરી દીધું, અને તે ત્યાંથી ચાલી ગયો.

તે આવનાર શખ્સ કેટલોક વખત સુધી એકાંતમાં ઉભો રહ્યો, પછી તેને આગલ વધી ત્યાંની સર્વે ચીને ધ્યાનથી જોવા લાગ્યો તેની નજરે એક ખૂણામાં નાહતું બારણું જેવું જણાયું, તેને ત્યાં જઈ ખેલી જોયું, પણ તેને મજબુત રીતે બંધ જણાયું. તેને પોતાના ખીસામાંથી એક તાર કાઢ્યો અને તેની કડમાં ફેરવી ખોલવા લાગ્યો, થોડીવારે તે બારણું ઉઘડી ગયું પછી તેને અસ્તેથી અંદર દાખલ થવા માંડ્યું. તેને દાખલ થતાં ખીજે ઓરડો જણાયો, જેમાં ટેબલ, ખુરશી, કપાટ, અને

એક મોહું જોવાની આરસી, તથા દિવાલે કેટલીક છબીઓ ટાંગેલી જણાઇ. આરડામાં અંદરથી અંધારું હતું, તેને માગ્યીસ સળગાવી આબુઆબુ નજર ફાધી. તેને એક ઇલેક્ટ્રીક બટન જણાયું તે દબાવી લાઇટ ફાધી, પછી તે કપાટ નબદીક ગયો, અને ખોલવાની કોશીસ ફાધી. તે પછી તેને અંધ જણાઈ, તે પછી પેલા તાર વડે ખોલી નાંખી, જે તેને મન એક બાળકની રમત હતી. તેમાં તેને એક ભુરા રંગની દાઢી એક આખો સુટ, અને એક ઓવરકોટ જણાયા. તે જ્યારે તે સર્વે વસ્તુઓ તપાસવામાં હતો કે એકાએક તે આરડાની લાઇટ યુગ્મજ ગઈ, અને તેની આગલથી કપાટ ખસવા લાગી. તે શખ્સ તે ચમત્કાર જોઈ તરત સાવધ થઈ ગયો, અને ઝટ ત્યાંથી તે દોડી જે રસ્તે આવેલો તે તરફ જવા લાગ્યો, પણ અંધારાને લીધે તે એક ખુરસીની અડફતમાં આવી ગયો, અને ઠોકર ખાઈ પડી પડીયો. પડતાં સાથે તેની પાછળ ગોળીઆર થયો, તેને સારે નસીબે તેના પડી જવાથી તે ગોળી લાગતાં બચી ગઈ. તે શખ્સ તુરત ઉઠી તે ગોળી મારનાર તરફ ધસી ગયો. તેઓ બન્ને વચ્ચે હાથોહાથની મારામારી થવા લાગી બન્ને અઠંગ લડનાર હતા, તે ગોળી છોડનાર શખ્સે તેની સાથના શખ્સને તેના કરતાં જોરાવર જણાવાથી, એક દાવ અજમાવ્યો અને તેના હાથમાંની રીવોલ્વરનો હાથો તે શખ્સના માથામાં સખ્ત રીતે લગાવ્યો. તે શખ્સ તંમર ખાઈ ગયો, અને માથામાંથી લોહી ઝરવા લાગ્યું. જેથી તે જમીન ઉપર ઢળી પડ્યો. વાંચક તે શખ્સ આપની વાર્તાનો નાયક બહાદુર ડીટેક્ટીવ જોશંગ હતો.

પ્રકરણ—૬ મું.

હવે આપણે ડીટેક્ટીવના ધર તરફ નજર ફરીએ. આપણે જોઈ ગયા જે જગુ તે જોશંગે જતી વખતે તેના આવવાની રાહ ચાર વાગા સુધી જોવા કહેલું, પણ જગુએ પાંચ વાગી જવા છતાં કંઈ ખબર નહિં મલકે તે બડખડવા લાગ્યો.

પાંચ વાગ્યા હજી મારા વડીલ તરફથી કંઈપણ સંદેશો કેમ ન મલ્યો? જરૂર તેમના ઉપર કંઈ સંકટ આવેલું હોવું જોઈએ. એટલામાં દરવાજા પરની ઘંટી વાગી. તરત તેને ઉઠી બારણું ઉઘાડ્યું, તો તેને શેઠ

વીરચંદ્ર ઝવેરીને હિતેશ્વરી બોલ્યા, જયુને બારણું ઉઘાડેલું જોઈ તેઓ બોલ્યા, હવે જયુભાઈ, ડીટેક્ટીવ જેશંગભાઈ છે કે ?

જયુ બોલ્યો. "જી નહિ, તેઓ બહાર ગયા છે."

"પણ મને એમના સાથે ધણું જરૂરી કામ છે, તેઓ પાછા ક્યારે મળશે ?"

"તેઓ ચાર વાગે આવવાનું કહી ગયેલા, અને હજી સુધી એમનો કંઈ પત્તો નથી, હાં, જયુ મારો મેનેજર આજે સવારે પચાસ હજારનો ચેક વટાવવા ગયો છે તેનો પણ હજી પત્તો નથી. મેં જે કંઈમાંથી ખર્ચ મેલવી જે તે પૈસા લઈ ગયો છે, મને કંઈ સમજ નહિ પડવાથી તેની વાટ જોઈ છેવટે હું જેશંગ ડીટેક્ટીવને એ વીધે ખર્ચ આપવા આવ્યો. કદાચ એ કારસ્તાન પેલી ચંડાલ ચોકડીનું તો નહિ હોય ?

જયુ ઉપલી વાત સમજી અજબ થઈ ગયો, શું તમારા મેનેજરનો હજી પત્તો નથી ? આશ્ચર્ય ભારે આશ્ચર્ય ! થોડોક વખત તે વીચાર કરતો હિતેશ્વરી બોલ્યા, ઠીક મારે એ સર્વે ખર્ચ પોલીસ સ્ટેશન પર આપવી જોઈએ.

વીરચંદ્ર બોલ્યા, જયુભાઈ હું પણ તારી સાથે આવું છું ચાલ જલ્દી. જયુભાઈએ ઝટ ટોપી પહેરી દરવાજો ખંધ કરી તેઓ મોટરમાં બેસી પોલીસ સ્ટેશન હંકારી ગયા.

પ્રકરણ - ૮ સું.

હવે આપણે પોલીસ સ્ટેશન તરફ નજર કર્યો. ત્યાં એક મોટર ઝડપ ભેરે આવી હિતેશ્વરી રહી, જેમાંથી આસીસ્ટન્ટ ડીટેક્ટીવ જયુભાઈ તથા ઝવેરી વીરચંદ્ર શેઠ ઉતર્યા અને અંદર દાખલ થયા.

પોલીસ ઇન્સપેક્ટર મી. સ્મીથ સાંજનું છાપું વાંચતા બેઠા હતા. તેમણે પગલાંનો અવાજ સાંભળી બહાર ડોકાવ્યું, અને ઝવેરી તથા જયુને જોઈ તેઓ ઉઠ્યા અને બોલ્યા "હવે મી. વીરચંદ્રભાઈ કેમ કંઈ આજે આપનું આવવું થયું ? જયુભાઈ તું પણ સાથે છે, એ બધી શું બાબત છે ?"

૫૬] સીનેમા કે તાટક કરતાં વધુ મોજ આવી એ આનાવાલી વાર્તામાં સમાવલી છે.

વીરચંદ શેઠ બોલ્યા, મી. સ્મીથ, મારે મી. જેલિંગલ ઇ સાથે અમલનું કામ હોવાથી તેમને ધરે મળવા ગયો હતો પણ તેઓની મુલાકાત નહિ થવાથી હું જગુભાઈની સાથે આપને મળવા આવ્યો અને ટુંકમાં બંનેએ પોતાની વાતો કહી સંભળાવી. મી. સ્મીથ એ સાંભળી વિચારમાં પડી ગયા, જે બંને સાથે ગુમ થવાનું કારણ શું હશે? થોડોક વખત વિચાર કરી તેમને કામ બેલ વખડયો જેના જવાગમાં એક કોનસ્ટેબલ આવ્યો. જેને તાકાદે થોડાક કોનસ્ટેબલોને હથિયારખંધ તૈયાર થવા કહ્યું અને મોટર તૈયાર કરવા કહી. થોડીવારમાં તેઓ સર્વે તૈયાર થઈ લી ચાંગના હોટલ નજીક જઈ ઉતર્યા, અને સર્વે હથિયાર તૈયાર રાખી તે હોટલમાં ધસરો લઈ ગયા. પોલીસનો દરોડો પડેલો જોઈ સર્વે દોડધામ થઈ રહી. અને સામ સામી છુટથી લડાઈ થવા લાગી. પણ હથિયારખંધ પોલીસને જોઈ કેટલાક નાહસી છુટયા અને બાકી કેદ પકડાયા. કેદ પકડાયેલાઓને પોલીસના વાનમાં ખંધ કરી દીધા. અને લી ચાંગને મી. સ્મીથે પુછ્યું “આજે સવારે જે શખ્સ અંધેલો તેને ક્યાં રાખ્યો છે?”

લી ચાંગ બોલ્યો “તેને બાજુનો ઓરડામાં ખંધ કીધેલો છે સ્મીથે તે ઓરડો બંદબાંધવા તેને કહ્યું એટલે તે ચીનો તેઓને લઈ એક ઓરડો ખોલી અંદર લઈ ગયો. સર્વેએ તે ઓરડામાં દાખલ થઈ તપાસ કીધી પણ તેઓને કોઈ મધ્યું નહિ. તેટલાં જગુને એક કાગજનો દુરો મળી આવ્યો. જેમાં ફક્ત ત્રણ શબ્દો લખેલા હતા. “ચાટ-વીચ-ડયુબરી.” એટલુંજ ઉતાવળે લખેલું જણાયું. જગુ તે અક્ષરો ઓળખી ગયો. તેને તુરત તે કાગજ સ્મીથને આપ્યો. સ્મીથ તુરત તેની મતલબ સમજી ગયા, અને બોલ્યા. ચાલો જલ્દી ડયુબરીના સ્ટેશને જ્યાં આપણને વીચ નામની બોટ શોધી કહાડવાની છે, જેમાં આપણા બહાદુર ડીટેક્ટીવ જેશંગને કેદ પકડીને લઈ ગયા છે.

સ્મીથે સર્વે કેદીઓને પોલીસ સ્ટેશને લઈ જવાને કહ્યું અને પોતે દર્વાજા સ્ટેશનની ડયુબરી પોલીસ ગેટ ઉપર જઈ લાગ્યા. ત્યાં જઈ સ્મીથ ત્યાંના વડાને મળ્યા અને સર્વે વાત કહી સંભળાવી તુરતજ તે વડાએ એક મોટરલોચ તૈયાર કરવાનો હુકમ કીધો, અને સર્વે તૈયાર થઈ તેમાં બેસી પુર ઝડપે બોટ વીચની શોધમાં નીકળ્યા.

કેટલાક મૈષલો સુધી તપાસ કરતાં, ઘણે દુર એક બોટ બચ્ચાઈ. દુરબીનથી જોતાં તે બોટ પરનું નામ “વીચ” જણાયું. તે લોચના વડાએ

ખીંતે હુકમ આપ્યો. ચલાવ પુર ઝડપે ચલાવ. ખીંત દશ મીનીટ બતાવે તો વીચ નજદીક જઈ લાગ્યા. વીચ ઉપરથી પેલીસ ખોટા અવતી જોઈ ગોળીગાર શરૂ કર્યો. તુરતજ લોચ ઉપરથી પણ તેનો વળતો જવાબ મળ્યો. એ રીતે તેઓ ગોળીગાર કરતા વીચ ખોટા નજદીક જઈ લાગ્યા. જીમીએ તુરતજ ખોટા બહાર લટકી સીડી પકડી ચડવા માંડ્યું. તેની પાછલ સ્મીય તથા તેના મણસો ચડવા લાગ્યાં.

જગુ અને સ્મીય જેવા કેક ઉપર જઈ લાગ્યા કે સામેથી એક ભુરી દહાડીવાલો શખ્સ જગુ ઉપર દુડી પડ્યો, અને તેના હાથમાંની રીવોલ્વરનો હથોળો જગુને મારવા ઉંચક્યો. જગુએ તુરત દાવ જોઈ એક સપાટ તેના ડાયામાં એક જખ્ખરદસ્ત મુકી લગાવી, તે લાગતાંજ ભુરી દહાડીવાલો સામી તરફ જઈ પટકાયો. તે શખ્સે ત્યાંજ પડ્યા જગુ ઉપર રીવોલ્વર ટાંકી, પણ તેટલામાંજ એક ખીંત શખ્સે આવી તેની નેમ ચુકાવી તેના હાથમાંની રીવોલ્વર ઝુટવી લીધી, અને તે તેના ઉપર દુડી પડ્યો. તેઓ બન્ને વચ્ચે હથોળો હાથની લડાઈ થવા લાગી, સ્મીયે આવી તે દહાડીવાલા શખ્સના હાથમાં ઝટ દબને ખેડી પહેડાવી લીધી.

પછી જગુએ તેનો જાન અચાવનારનો ઉપકાર માન્યો, અને તેને જોળખી લઈ ખોડ્યો. ડીટેક્ટીવ જોશંગભાઈ, જે તમે વખતસર આવી નહિં લાગતે તો તમે તમારા જગુને જીવતો જેવા પામતે નહિં. તે ખોટા ઉપર કેટલીક ઝપાઝપી પછી સર્વે માણસોને કેદ પકડી લીધા.

પ્રકરણ—૯ મું.

ડીટેક્ટીવે સર્વે કેદીઓને એક લાકડામાં ઉભા કર્યા પછી તે ભુરી દહાડીવાલા પાસે ગયો અને તેની બતાવતી દહાડી ખેંચી કઢાડી.

વીરચંદ ઝવેરી શેઠ તે શખ્સને જોઈ પુકારી ઉઠ્યા “કાણુ મારો મેનેજર કોવા મારો કટો શત્રુ—કેક હવે મને યાદ આવ્યું. એટલે ડીટેક્ટીવે ઝવેરીને તે મેનેજરની શત્રુવતપણા અને દુશ્મનાવતનો ખુલાસો પુછ્યો.

ઝવેરીએ ખુલાસો કર્યો. “જોશંગભાઈ સાંભલો—આજથી દશ વરસની વાત છે. મારા ઘેર પર ચોરી થઈ હતી. જે વખતે તે ચોરોને પકડવા

પટ] થા, મેચો મસાલો ર. ૪થી વધુ લેનારને રૂપિયા એ બે આના કમી, અચારીયા.

જતાં મારા રશે ધ્યાને સજ્જત હજી થઈ હતી. પણ મારા ખીજા નોકરો મળ્યા તે ચોરને પકડી લીધા. જેઓમાંનો એક ચોર તે મહીપતરામ અને ખીજો તેનો ભાઈ વનમાળા હતો. તે ધરપકડ વખતે મારા હાથમાંની રીવોલ્વર ફુટતાં વનમાળાને લાગી અને પાછલથી તેનું મરણ નીપજ્યું. જેનું વેર લેવાના મહીપતરામે મારા આગલ કમમ લીધા હતા. તેની શિક્ષા પુરી થતાં વેશ બદલી મારે ત્યાં નોકરી રહ્યો અને થોડા વખતમાં તે મારો માનીતો મેનેજર થવા પામ્યો. હું તેને તે વખતે ઓળખી નહિં શક્યો પણ આજે એને ઓળખ્યો, અને મને પાચમાલ કરી તે પોતાના ભાઈના વેરની વસુલાત કરવા માંગતો. પણ તેમાં તે કાવી નહિં શક્યો.

પાંચક હવે હું ડીટેક્ટીવનો ટુંક અહેવાલ ટાંકી બાકે છું જે વખતે જેશાંગ ડીટેક્ટીવ લી ચાંગના હોટલમાં ગયો અને ત્યાં જે મારા મારી થઈ હતી તેજ વખતે તેના ઉપર હુમલો કરનારને મેનેજર તરીકે ઓળખ્યો હતો. અને જેથી તેનો ભેદ ખુલી નહિં જાય કરીને તેને ફટકા મારી બેરુદ્ધ કીધો. ડીટેક્ટીવ જ્યારે શુદ્ધિમાં આવ્યો ત્યારે મેનેજરને તેના ગોઠ્યાઓ સાથે વાત કરતો સાંભળ્યો, અને તેને તુરતજ એક કાગજ ઉપર પોતાના લોહીથી ચાટ-વીચ-ડ્યુનરી લખેલું, અને કુચો કરી નાંખેલો, જેથી જગુ તેની શોધમાં આવતાં માલમ પડી ગયે, અને મદદ આવી લાગે કે સર્વે કેદ પકડાઈ ગયે.

પોલીસ કેશ થયો અને પુરાવા ઉપરથી મેનેજરને હરીદાસના ખુનના આરોપસર ફાંસીની સજા થઈ, અને ત્રગડીને સાત વરસની કેદ થઈ. એ રીતે ચંડાળ ચોકડીનો અંત આવ્યો. અને ભાઈનું વેર લેવા જતાં પોતે ફાંસી ચઢ્યો. કરને જે અહિંનું અહિંજ છે.

જેશાંગ ડીટેક્ટીવને વીરચંદ શેઠ તરફથી દશ હજારનું ધનમ આપવામાં આવ્યું, અને જગુભાઈને પણ પાંચ હજારનું ધનમ આપ્યું.

નાહી યુકેલાં પુખ્તકોઃ—

૧ થી ૧૫ મંજરની વાર્તાની ચોપડી

ખલાસ થઇ છે.

- ૧૬ ગરીબીનો ગુનાહ
- ૧૭ અદેખાઇનો અંધારો
- ૧૮ નાર નીરાધાર
- ૧૯ પર કોમી પ્રેમ
- ૨૦ પૂર્ણ પતીવ્રતા
- ૨૧ રૂપની રાણી
- ૨૨ ઊછાછલીનો અંત
- ૨૩ ચતૂર ચાતુરી
- ૨૪ કુદરતની કરામત
- ૨૫ પરણ્યાં આ તો મરે !
- ૨૬ પ્રેમ શક્તિ
- ૨૭ ડાળતી દયાનત
- ૨૮ તોખમમાં તલશમ
- ૨૯ બળવંત બળીદાન
- ૩૦ દિલાવર દિલખર
- ૩૧ કોકતનો કોકા !
- ૩૨ કન્યા કસોટી !
- ૩૩ તગદીરનું ત્રાણુ
- ૩૪ કમખખતીના પારાવાર !
- ૩૫ પ્રેમનો પરમાર્થ
- ૩૬ ખુબસૂરતીના ખેલ !
- ૩૭ ગમ્મતનાં ગાખરાં
- ૩૮ માયાકુળ મહિલા
- ૩૯ દયાનત તેવી બરકત
- ૪૦ બહેમની વિપતી,
- ૪૧ પ્રેમનું પ્રબળ !
- ૪૨ વફાની પુટલી !
- ૪૩ ખૂને જીમર !
- ૪૪ 'અનાથ યુવતી'
- ૪૫ નાઝનીન મહેઝબીન !
- ૪૬ "કરપીણુ કારગો"
- ૪૭ "કુળવંત કળી"
- ૪૮ ખુલખૂલ કે બળા ?
- ૪૯ નેકબદ નરગેસ

- ૫૦ વિર વનિતા
- ૫૧ દગાબાજ દુન્યા.
- ૫૨ નકલી નામદ
- ૫૩ ઠગાઇ કો'ની સમાધ ?
- ૫૪ ભપકાખંધ ભરથાર !
- ૫૫ "ભોળપણનો ભાર"
- ૫૬ વિવાહ પછીના વિધન !
- ૫૭ નાદાનીનો નતીજો.
- ૫૮ એક તાગડો.
- ૫૯ "વનમાગી વનિતા."
- ૬૦ ગરીબીનો ગબજ.
- ૬૧ પવિત્ર કે પાપી ?
- ૬૨ વેશવાળ પછીના વાદળ !
- ૬૩ બે હમાન કાણુ—મરદ કે ઓરત ?
- ૬૪ અફસોસનાં આંસુ
- ૬૫ "પાપી પત્ની"
- ૬૬ દિલની માચ્છી
- ૬૭ કમાલ કોમિડી !
- ૬૮ નિરાળા નિરખન
- ૬૯ બલાનું બહુ !
- ૭૦ ખુદાને દારનું બેફ
- ૭૧ સમાજક સંકટ.
- ૭૨ દિલાવર દુશ્મન
- ૭૩ પરણ્યા પછીની પંચાત.
- ૭૪ પુનર્મિલન
- ૭૫ જાસુસ કે જાદુમર
- ૭૬ સદગુણી શહેરીવાર
- ૭૭ 'નવ્વાણું તયની નવી !'
- ૭૮ ખુરાનું ખુરે
- ૭૯ તકોબરીની તોજેશ.
- ૮૦ માયાનો મોહ !
- ૮૧ "ઓરત કે આફત ?"
- ૮૨ "જોડબાઈની જંજીળ !"
- ૮૩ 'ચીલ ઝડપ'

નંબર ૮૪ મી આવતી વાર્તા,

વફાઈમાં વમલ.

આવતી તા. ૧ લીએ બહાર પડશે.

Leading Firm For

Reinforced Concrete Construction

**Simplex Concrete Works and
Construction Company.**

**Efficient execution of Contracts and skilled
Workmanship, Our Tile and Marble
work a speciality.**

Important works completed:

"Lakshmi Insurance Building," "Prospect Chambers,"
"Ai-Abad," "Sun Rise," "Queen's Court," "Gool Mansion,"
"Din-Daisy," "Laxmi Nivas," "St. Joseph's Convent School"
(Panchgani), "Thackersey School Building," Sana Mahal, etc.,
etc., etc., etc.

Specialists also in:

Coloured Cement Plaster Work
Concrete Road Construction.
Asphalt Roads and Roofing.

Always Consult:

**Simplex Concrete Works &
Construction Co.**

**Engineers, Contractors & Manufacturers,
"La Citadelle," Queen's Road, BOMBAY.**

TELEPHONE-24640. TELEGRAMS-"SIMPLEX" BOMBAY.

